kitle
haftalık gazete

Halil Tunç seyretti ve...

Sarı sendikacılar İzmit'te devrimci işçilere saldırdı

Mart ayının son günü İzmit'te düzenlenen bir Türk İş top laatısında, bağlı bulundukları Selüloz İş Sendikasının yöneticilerini eleştiren SEKA işçileri, Türk İş Genel Başkanı Halil Tunç'un gözleri önünde Selüloz İş'in işçi düşmanı yöneticiliğinin saldırısına uğradı. İki işçi yaralandı. Sarı sendikacıların ağababası Halil Tunç ise olup bitenleri kılı bile kıpırdamadan izliyor, karşı çıkmak şöyle dursun, önlemeye bile çabalamıyordu

SEKA işçilerinin istekleri kısa ve açıktı. Genel Kurul kararlarının uygulanmasını istiyorlardı, Kocaeli Şubesinin en kısa zamanda kurulması kararlaştırılmıştı. Ancak tabandaki devrimci uyanışdan korkan yönetici klik koltuklarını sağlama bağlamaya kararlıydılar. Şube kurulmasını önledikleri gibi genel kurula katılacak işçi delegelerin seçimini de «genel merkezce yapılan atamalar» haline dönüştürdüler. Sendika içi demokrasinin en basit kurallarını hayasızca ayaklar altına alıyor ve Selüloz İş'in sarı yöneticileri, kendilerini seçecek olanları kendileri tayin ediyorlardı.

SEKA işçileri bu eleştirileri Halil Tunç'un önünde tekrarladılar. Aynı anda da Selüloz İş yöneticilerinden Genel Sekreter Salih Güngörmez, Teşkilatlanma sekreteri Remzi Gerçek, İkinci Başkan İlyas Bağyılmaz ve İşyeri temsilcilerinden bir grup, devrimci işçilerin üzerine saldırdılar. Tekmelerle yumruklarla, iskemlelerle saldıran işçi düşmanları, SEKA'nın devrimci işçilerinden Abdullah Kolbaşı ile Çetin Özavci'yı yaraladılar.

SEKA işçileri kendi sendikalarında, kendi sendikalarının yöneticileri tarafından saldırıya uğruyorlar, dövülüyorlar, yaralanıyorlardı. Türk İş Genel Başkanı ise gözleri önünde olup bitenleri kılı bile kıpırdamadan izliyor, karşı çıkmak şöyle dursun, önlemeye bile çabalamıyordu

İŞÇİ SINIFIMIZ «DEDE AHMET»İNİ KAYBETTİ

Ülkemizin elli yılı aşan demokrasi ve sosyalizm mücadelesi içinde başından sonuna dek mücadele veren AHMET FIRINCI (DEDE AHMET) 73 yaşında öldü. Ve 3 nisan günü toprağa verildi. Ahmet Dede, namuslu, sağlam ve örnek bir sosyalist'ti. Adsız bir kavgaları olarak, hayatının sonuna dek, sağlam, tutarlı ve şaşmaz devrimci çizgisini sürdürdü. Örnek yaşadı. Örnek oldu. Kendisi için hiçbir şey istemeden, yaman mücadelesini yürekli ve inanmış devam ettirdi. Ve ayakta öldü. İşçi sınıfımızın başı sağ olsun.

Kale Oto'da işçi kıyımı

Kale Oto Radyatör Fabrikasında çalışan işçilerin sendikalaşmak üzere bir süreden beri sürdürdükleri girişimi önleyemeyen patron 34 işçiyi işten çıkarmış, tipik bir kanunsuz lokavt uygulamasına geçmiştir. Hareketin kanunsuz olduğunu savunan Kale Radyatör işçilerinin üzerine de patronun kiralık adamları saldırmışlar ve 6 işçiyi yaralamışlardır.

Kale Radyatör Fabrikasının 150 işçisi yıllardan beri asgari ücretle çalışmaktalar ve her türlü sendikalaşma girişimleri de işveren tarafından hunharca boğulmak istenmekteydi. Ancak Kale'deki direnişi içten içe devam etmiş ve işçiler topluca DİSK üyesi Maden İş'e kaydolmaya başlamışlardır. Sendikalaşmayı önleyemeyeceğini anlayan Kale patronu bu defa da sarı - Çelik İş Sendikası ile anlaşmış ve işçilere de «Sendikalaşabilirsiniz. Ama Çelik İş'e üye olacaksınız.» demiştir.

İşçiler bu oyuna da gelmeyince Kale Patronu tek çıkar yol olarak 34 işçinin işine son vermeyi görmüştür. Önce 12 daha sonra da 22 işçinin işten atılmasıyla fabrikada hava gerginleşmiş ve hareketi kanunsuz lokavt olarak protesto eden Kale işçilerinin üzerine patron beslemesi fedailer saldırmışlar ve 6 işçiyi yaralamışlardır.

Sahibi: Dr. Ziya Oykut / Sorumlu Müdür: Orhan Doğançay / Yönetim yeri: Başmüsahip Sokak, Tan Apt. 10/11 Cağaloğlu / Dizgi Baskı: Murat Mat. Koll. Şti. / Abone şartları: Yıllık 75, Altı aylık 40 lira, dış ülkeler için iki katı alınır. Dağıtım. Hür Dağıtım.

Türk-İş'in başka hedeflere yönelttiği

PTT işçilerinin grevi haklı bir eylemdir

● PTT işçilerinin haklı mücadelesini sarı sendikanın amaçlarıyla değil işçi sınıfının yüksek çıkarı açısından destekliyoruz.

Geride bıraktığımız haftanın en önemli işçi olaylarından biri, PTT grevi oldu. PTT'de çalışan personelin, Personel kanunundan sonra «memur» sayılmaları ve işçilerin sahip oldukları haklardan yoksun bırakılmaları çeşitli huzursuzluklara yol açıyor du. Yüksek Hakem Kurulu'nun PTT'de çalışanları işçi sayan kararına rağmen, Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin bu kararı bozması üzerine huzursuzluk bütün bütün arttı

Grev 30 Mart Cumartesi sabahı Adana ve Ankara'da 1800'den fazla işçinin katılmasıyla başladı. Ancak Adana'daki grev, başladığından beş saat sonra Adana İş Mahkemesi kararıyla durdurulduu. Ankara da Pazar günü yaygınlaşarak devam eden grevi örgütleyen Yeni Haber-İş Sendikası, aynı gün İstanbul'daki bazı işyerlerine de greve hazırlanmaları için talimat verdi. Bu arada İzmir PTT'sinde çalışan işçiler işi yavaşlattılar. Ankara 5. İş Mahkemesinin kararından sonra Pazartesi günü, Ankara 6. İş Mahkemesi de grevi durdurma kararı aldı. Salı günü, greve görüştülü bir şekilde sahip çıkan Halil Tunç'un, Başbakan'la görüştükten sonra PTT işçilerini sonuna kadar bizzat destekleyeceğini, hakların en kısa zamanda alınacağını, ancak Türkiye'nin İşili olmadığını belirttiği hem nalına hem mıhına koşmasından sonra, grev kaldırıldı.

Türk - İş'in bu tutumu çeşitli çevreler tarafından hükümeti yıpratma politikası olarak nitelendi.

Ancak Tunç işçiye güç gösterisi yapıp hükümete gözdağı verirken, öte yandan da Ecevit hükümeti ile iyi geçinmeyi ihmal etmiyordu. Sonunda olay Tunç'un ağırlığı ve Türk - İş'in desteğiyle Hükümetin uzlaşma ya yanaşması görünümünde sona erdirildi.

Konuyu genel bir ilericilik çerçevesi içinde ve işçi sınıfı çizgisi dışında ele alanlar, dar görüşlü bir CHP destekçiliği mantığıyla PTT'deki haklı direnişe «kanunsuz grev, kanunsuz eylem» diye karşı çıktılar Türk - İş'in, hükümeti yıpratma oyununa rağmen, her eylemin işçi sınıfı için yeni bir deney ve bilinçlenme okulu olduğunu unuttular. Kısaca sosyal demokrat görünümlü Hükümetin desteklenmesi adına işçi sınıfının haklı direnişinin karşısında yer aldılar.

Oysa, bağlı bulundukları sendikanın oyunları ve hesapları ne olursa olsun, PTT'de çalışanlar sonuna kadar haklı bir eylem içindeydiler. En doğal hakları olan «işçi olma» hakkı kendilerinden esirgenmiş, ekonomik ve sosyal hakları zedelenmişti

İşçi haklarını ve işçiyi kalkan edinerek hükümeti sermaye adına yıpratmaya yönelen sarı sendikaların oyunları ne olursa olsun, kullandıkları silah geri tepen ve ergeç kendilerini vuracak bir silahtır. Çünkü taban bu eylemler içinde her geçen gün biraz daha bilinçlenmekte ve giderek, sarı sendikaların oyunlarını da anlayarak ekonomik ve siyasal mücadelede yeni adımlar atmaktadır

Sermaye ve onun maşası durumundaki sarı sendikalar, hükümeti yıpratmak isterken kendi kazdıkları kuyuya düşecekler ve işçi hareketinin kendilerini aşıp geçtiğini bir süre sonra göreceklerdir,

Ahmet Çakır
Tüm Sağlık - İş Gn. Bşk.

Sağlık işçileri

Ülkemizde büyük bir çoğunluğu kamu kesiminde çalışan 40 bin sağlık işçisi bulunmaktadır. Düne kadar emperyalizm ve yerli ortaklarının siyasi iktidarları tarafından «Memur» adı takılarak ayda 410 ile 600 lira arasında bir ücretle çalıştırılan sağlık işçileri, sanayi işçilerinden çok daha fazla ekonomik ve sosyal baskılar altında bulunmaktaydı, İşçi sınıfının hizmet kolunu oluşturan sağlık işçileri nitelik bakımından meta üreten sanayi işçisinden ayrılmakla beraber sermaye sınıfının dolaylı baskısını en ağır biçimde omuzlarında duymuş ve 12 Mart dönemine kadar gelişen işçi hareketleri içinde özellikle İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerde bilinçli olarak yerini almıştır. Ülkemizde işçi sınıfı üzerine sermaye sınıfı adına ipotek koyan ve gerici siyasi iktidarların dümen suyunda yürüyen TÜRK-İŞ yöneticileri ise sağlık işçilerinin sömürülmesine, günde 12 ve 14 saat çalıştırılmasına, ve onların önlenen örgütlenmelerine karşı çıkmak şöyle dursun hükümetlerle bu konuda gizli pazarlıklara girişmiştir.

Bugün İşçi-Memur ayrımı konusundaki fırtınalar, birkaç ay önce (Türk-İş son kongresinde) bu konuda ortaya atılan Genel Grev tehditleri danışıklı bir döğüşün komik yanısmasıdır.

İşçi - Memur ayrımına çözüm getirdiği öne sürülen 7 sayılı kanun hükmündeki kararname Türk - İş yöneticileri ile zamanın hükümeti arasında tezgâhlanan bir oyundan öteye gitmemektedir. Üstelik bu kararname ile 274 sayılı yasanın dışında çalışanlar aleyhine açık hüküm getirilmiştir.

Tezgâhlanmaya çalışılan oyunun amacı da kamu kesiminde çalışan işçilerin Türk-İş çatısı altında kümelenen, işçi aleyhine girişimleri ile «müsecceel» sendikalara kaydırılmasıdır. Ülkemizdeki 40 bin sağlık işçisini de bu oyuna getirmek için gerekli bürokratik kılıflar hazırlanmıştır.

Bugün sağlık işçilerinin yer yer baş gösteren kararlı ve haklı dirençlerinin altında yatan gerçek gudur; İşçi-memur ayrımı konusunda 7 sayılı kararname üzerinde zamanın hükümeti ile kumpasa giren TÜRK-İŞ yöneticileri, ,kendi bünyelerinde kümelenen sendikalardan biri olan ve 13 yıldır sağlık işçilerini siyasi iktidarlara peşkeş çeken TÜRKİYE SAĞLIK İŞÇİLERİ SENDİKASI yetkililerine de gerekli talimatı vererek daha kararname çıkmadan bütün işyerlerinde toplu sözleşme yetkisini almalarını sağlamıştır. Böylece işçi düşmanı olduğu sağlık işçilerince iyi bilinen Sağlık İş Sendikası aracılığı ile bütün hastahanelerde çalışan işçiler üzerine utanmazca ipotek konmuştur.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Çapa Kliniklerinde 4 gün süren sağlık işçilerinin direnişine ôstlerine konan ipotegin kaldırılması için yapılan bilinçli ve kararlı aynı zamanda demokratik bir eylem olarak bakmak gerekir. Kuledibi Belediye Hastahanesi ile Cerrahpaşa Hastahanesindeki sağlık işçilerinin ÇAPA işçilerinin bilinçli ve demokratik mücadeleyi desteklemesi sanayi işçilerinin yanında hizmet kolundaki emekçilerin de gelişen sınıfsal mücadele içinde vardıkları noktayı ortaya koymak bakımından oldukça ilginç verilerdir.

Sağlık işçilerinin direnişini siyasi iktidarı yıpratmak amacı ile yapıldığı kanısı ne denli yanlış ise, bu hareketi bilinçli, sınıfsal hareketin dışında gibi görmek de o denli yanlış olur.

● İşverenler yeni toplu sözleşmeler dönemine ve yeni siyasal tutumlarını saptamaya hazırlanıyorlar.

● Türkiye - Yunanistan gerginliği faşist cuntanın ve emperyalizmin, Yunan halkının faşizme karşı duyduğu tepkinin yönünü saptırma gayretlerinden kaynaklanan suni bir kışkırtmadır.

● Hasta adamın hasta bekçisi NATO 25. yılına kaçınılmaz bir çöküşün eşiğinde girdi.

● Sağ muhalefet çabaları kendi çıkmazını birlikte getiriyor.

kitle
haftalık gazete
Yıl : 1, Sayı : 3
150 Kuruş
10 Nisan 1974

Faşist Cunta'nın son çaresi: Türkiye düşmanlığı

Yunanistan'daki faşist cunta son dönemlerde pek rahat değil. Demokratik güçlerin kıpırdandığını, halkın memnuniyetsizliğinin arttığını, günlerinin sayılı olduğunu görüyor. Gördükçe de faşist baskı ve terörü yoğunlaştırıyor, ama boşuna... Öte yandan Yunanistan'ın Avrupa'daki tecrid edilmişliği gün geçtikçe daha da artıyor Ekonomik durum her geçen gün biraz daha kötüleşiyor ve cunta artık orta sınıfların desteğine bile sahip değil. O zaman emperyalizmin ve faşizmin ilk akla gelen yöntemini kullanmaya heveslenıyor. Türkiye ile savaş havası yaratmak ve kamuoyunun dikkatini bu noktaya çevirmek, yanı halkın tepkisini ve nefretini sermaye düzeninden ve onun en kanlı rejimi faşizmden ayırıp, başka halklara karşı yöneltmek... Bu yöntemi uygulayabilmek için Yunan faşizminin bulduğu en yakın hedef Türkiye oldu.

Önce Ege denizinde petrol aramaları bahane edildi. Sonra NATO manevraları sırasında Ege denizinin savunmasının Yunanistan'a ait olduğu ileri sürülerek Türkiye protesto edildi. Yunanistan'ın Osmanlı İmparatorluğundan bağımsızlaşmasının 153. yıldönümü büyük törenlerle ve Türkiye egemen sınıfları değil, Türkiye halkı aleyhine gürültülü propagandalarla kutlandı. Yunanistan'da çıkan cunta yanlısı bir gazete, «Biz iç meselemizde kavga edebiliriz. Fakat ufukta düşman tehdidi belirince yek vücud olurus» diye yazarak faşizmin yürütmeye çalıştığı propagandayı dile getirdi.

Bu olayların, saldırganlık politikasının karşısında olan Ege vit Hükümeti dönemine denk düşmesi ilgi çekiyor. Şimdilik Türk Hükümeti ılımlı bir politika izliyor ve tahriklere aldırmıyor Ancak, Türkiye'de de Yunanistanvari oyunlar peşinde olan CİA'nın planları ve ABD emperyalizminin tutumu da, faşist Yunan Cuntasının, halkın ilgisini dış olaylara çekme politikası yanında hesaba katılmalıdır.

Öteyandan Türkiye'deki faşizm heveslileri Yunanistan'ın oyununa gelmeyi öğütlüyorlar ve olayları büyütmekten, Türkiye kamuoyunda bir Yunanistan sorunu yaratmaktan yana gözükülüyorlar. Halkları halklara düşman eden emperyalizm ve faşizm içerde ve dışarda pusuya yatmış bekliyor. Çünkü halklar vuruşurken ve cepheler de, en anlamsız savaşlarda birbirlerini öldürürlerken, emperyalizmle Türkiyeli ve Yunanistanlı ortakları aynı masada kadeh tokuştururlar

Türkiye Halkı ve Yunanistan halkı, her iki ülkenin demokratik güçleri ve işçi sınıfları, emperyalizmin ve faşizmin eski kanlı oyunlarını bir kere daha boşa çıkarmalı ve halkları halklara düşman edenlerin milliyetçilik maskeleri altında sırıtan çirkin yüzlerini görmelidirler.

Evrim aşaması ve örgütlenme

Bugün devrimci mücadelenin *evrim aşamasını* yaşıyoruz. Bu gerçeği çok iyi kavramazsak ideolojik ve dolayısıyle pratik yanılgılarımız büyük olur. Günümüzde evrim aşamasındaki görevimizin somutlandığı nokta ise ÖRGÜTLENMEK'dir. Emperyalizme ve her türlü ortağına karşı yürütülen emekçi halk hareketinin başarı yolu mutlaka ve mutlaka güçlü örgütlenmeden geçer.

Evrim aşaması kimilerinin sandığı gibi durgunluk ve mücadelesizlik dönemi değildir. Evrim aşaması nicel devrimci birikimin hızlandırılması demektir. Nicel birikimin geliştirilmesi ve nitelik sıçraması şartlarının olgunlaştırılması, ancak evrim aşamasındaki uzun ve köklü siyasi çalışma ve örgütlenme ile gerçekleşebilir.

Ne yazık ki, yakın geçmişte, evrim dönemi genç ve heyecanlı unsurlar tarafından kabul edilmedi. Devrimci süreç içinde, işçi sınıfının yeri, öncülüğü, örgütlenme düzeyi umursanmadı. İşçi sınıfından ve kitleden kopuk birkaç yüz kişinin cesaretine ve geniş öğrenci kitlesinin o zamanki «coşkusuna» güvenilip işçi sınıfı yolundan sapıldı. Evrim ve örgütlenme aşamasında olduğumuz şeklindeki uyarılar «revizyonizm» olarak nitelendi

Yakın geçmişin deneyleri hepimize çok şey öğretmiş olmalıdır. Dış ve iç sömürücü egemen güçlerin, a-Kadroları ve devrimci hareketi işçi sınıfından ve kitlelerden koparıp, çıkmaz yollara sürmek b— Devrimciler arasına dıştan ve içten nifak sokup, küçük burjuva hastalıklarını körükleyerek onları birbirine düşürmek, dolayısıyle hem devrimci teoriyi ve pratiği saptırmak, hem de sosyalizmin kitlelere maledilmesini önlemek, böylece halkın uyanışını ve örgütlenişini geciktirmek oyununu boşa çıkarmak, hepimizin devrimci uyanıklığı ve sorumluluğudur.

Bu görevi başarıyla yerine getirmenin biricik yolu, bilimin ve Türkiye gerçeklerinin ışığında, işçi sınıfı yolunda sıkı sıkı kenetlenmek, işçi sınıfıyla birlikte örgütlenmek emekçi halkı bilinçlendirip örgütlemektir. Yaşadığımız demokratik ve sosyalist örgütlenme ve mücadele sürecinde, yeni bölünmeleri, yuvarcılık ve kariyerizm eğilimlerini etkisiz bırakacak, gençlik heyecanlarının kariyerist emellere alet edilmesini önleyecek şekilde, kararlı ve inatlıca mücadele etmek, sömürücü egemen güçlerin tahakkümünü ve tertiplerini bozmak yolundaki ilk ve en önemli adımdır.

kitle

İşverenler hükümete işçi düşmanlığını şart koşuyor

Geçtiğimiz hafta sermaye kanadında oldukça önemli sayılabilecek çalkantılar oldu. Bir yanda Vehbi Koç, Nejat Eczacıbaşı, Yaşaroğulları gibi finans kapitalin önde gelen kuruluşlarının başını çektiği Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği bir toplantı düzenliyor öteyan da Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu «Genişletilmiş Yönetim Kurulu» Ankara'da toplanıyordu.

Türk Sanayici ve İş Adamları derneğinin Tarabya otelindeki toplantısına, Adana Eskişehir, İstanbul ve kısmen Ankara Sanayi Odaları bu toplantının «hükumeti yıpratma amacını taşıdığını» söyleyip AP eğilimli olduğunu imâ ederek katılmadılar. Şu halde büyük sermayecilerin küçümsenmeyecek bir kısmı, şimdilik önlerinde uygun bir politik formül bulunmadığından vakit kazanmak istiyorlar ve CHP'yi devirene kadar ondan azami şekilde yararlanmanın yollarını arıyorlardı. Bu bakımdan sözkonusu toplantı, onu dü zenleyen gruplar açısından başarılı olmadı. Ama, yeni hükumetin İşçi - İşveren politikası bakımından beğenilmeyen tutumları, gene tekelci sermayenin bir örgütü olan Türkiye İşveren Sendikaları (TİSK) in top lantısında açık ve seçik olarak, «tam bir beraberlik ve görüş birliği içinde» ibaresiyle ortaya konuldu.

TİSK'in genişletilmiş Yönetim Kurulu gündeminde iki önemli konu vardı: 1 — Yaklaşan büyük toplu sözleşmelerle ilgili strateji'yi tesbit, 2 — Yeni hükumetin asgari ücretlerde işçi lehine artış getirmesini önlemek. Toplantı sonucundaki açıklamada, «ücret artışlarına asla boyun eğilmeyeceği» tehditleri savruluyor, asgari ücretlerin yükseltilmemesi için çalışılacağı belirtiliyor ve hükumetin bunları önlemesi isteniyordu.

Görünüş şu ki, tekelci burjuvalar CHP'nin hemen düşürülüp düşürülmesi konusunda ortak bir karara varmış değil. Bazıları, «ne olursa olsun, hemen devrelim» tezini savunurken, bazıları ise şartlı olarak vakit kazanmak peşindeler. Ama bunların tartışmaları küçük bir taktik farkından ibarettir Finans kapitalin çıkarları sözkonusu olduğunda hepsinin işçi sınıfına ve emekçi halk uyanışına karşı domuz topu gibi birleştikleri, TİSK'in bildirisinden açıkça anlaşılmaktadır. Kabineyi bemen devirmek isteyen ve istemeyen büyük kapitalistlerin hepsi emekçi halk lehine ve kendileri aleyhine en ufak bir icraata bile derhal şiddetle karşı durmaktadırlar. Kısa vadede işçilerin ekonomik taleplerini mutlaka önlemek ve emekçilerin siyasal bilinçlenme ve örgütlenmelerini engellemek niyeti hepsinin ortak tutumudur,

Finans kapitalin tahakkümünün geriletilmesi konusunda CHP'ye bel bağlamanın ne denli yanlış ve kuyrukçu bir tutum olduğu böylece bir kez daha anlaşılmaktadır. İşçi sınıfı sosyalistleri hükumetin demokratik girişimlerini ve halktan yana tutumlarını şüphesiz ki destekleyecekler, ve gerici sömürgen güçlerin onu yıkmasını önlemeğe çalışacaklardır Ama emperyalizmin uzantısı durumundaki yerli tekelci kapitale ve onun gerici ortaklarına karşı asıl mücadelenin işçi sınıfının en demokratik öncülüğünde kenetlenmiş emekçi halk kitleleriyle ve işçi sınıfı partisi kılavuzluğunda verileceğini bir saniye bile gözden çıkarmayarak çalışacaklardır.

Dr. Ziya Oykut

Teori - İdeoloji ve Pratik

Toplumun en demokratik kesimi olan, İşçi Sınıfı öncülüğündeki emekçi halk hareketinde, bilimsel teorinin rehberliği birinci şarttır. Bilimsel doğrulardan ve prensiplerden şaşan, sapan ve cayan bir çizgi veya hareket, nihai başarıdan uzaklaşmış demektir. «Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz» ilkesi, boş yere söylenmiş bir süslü laf veya salt teoriye önem veren bir entellektüel gevezelik değildir.

Teori duşmanlığı veya umursamazlığı, sosyalist hareketin genç hastalıklarından birisi olarak göze çarpıyor. Oysa, sosyalizmin bilimini öğrenmeden, kavramadan ve onun maddeci diyalektik yöntemini kullanmadan yapılacak her girişim, mutlak şekilde pratiğin sarp kayalarına çarparak hüsrana uğrar.

İşçi Sınıfı devrimciliğinin, önde gelen gerçeklerinden biri, onun bilimini öğrenmek, kavramak, daha iyi öğrenmek, teorik bilgi düzeyini pratik süreçte boyuna geliştirmektir.

Ne var ki, teori, kitap sayfalarında kalmış, donuk yazılar, zaman ve mekânda kısıtlanmış görüşler sistemi değil... Teori, bize bilimsel doğruları, ilkeleri ve yöntemi öğretir. Bunların toplum hayatına geçirilmesi ve sosyal pratiği yönlendirmesi, teorinin diyalektik canlılığı, yani varoluş nedenidir.

Teorinin sosyal pratiğe geçirilmesi, ideolojik birliğin temelidir. Teori, tek başına kitap sayfalarından ibaret kalırsa bir anlam taşımaz. Her ülkenin ve dönemin çeşitli özellikleri vardır. Teorinin, bir ülkenin toplum analizine uygulanması ve somut şartların somut tahlili, o ülkedeki sosyalist hareketin ideolojisini meydana getirir. Teorik temel ve ülkenin somut pratiği üzerine kurulan, ideolojik birlik, eylemde boyuna sınanıp, yanlışlardan arınarak ve eksiklerini gidererek güçlenir. Teori - ideoloji birlikteliği, temel prensiplerle o ülkenin pratiğinin kaynaşmasıdır. Ve bu bilimsel ikili, pratiğin pusulasıdır. Bir sosyalist hareketin ideolojisi, o Parti'nin *programında* ve tüzüğünde somutlanır.

Partinin, strateji ve taktikleri belirlemesi, momentlerde en doğru tutumu tesbit etmesi, yani pratiği en az hatayla yönetmesi için, teori-ideoloji birlikteliğinin en az hatalı, en sağlıklı biçimde kurulmuş olması ve pratikte sürekli geliştirilmesi gerekir.

Bilinen bu gerçekleri niçin sıraladık? Teorinin önemini vurgulayıp, teori düşmanlığına veya bilim aldırmazlığına karşı, bilim silahını kuşanmak gerektiğini hatırlatmak için... Ve üstelik, sosyalist mücadelemizde teori düşmanlığına ve vurdumduymazlığına karşı mücadele etmenin yanı sıra, kalıpçı, şabloncu tutumlara, takliticiliğe karşı mücadele etmek de belki daha büyük bir önem taşıyor.

Yakın geçmişte ismarlama formüllerin, evrensel taklitçiliğin ve basma kalıp düşünmenin oldukça acısını çektik. Yine örnek birtakım «bulguların» ve «zorlamalarını», fantazilerin, «stratejilerin» sonucu olarak, hareketin saptırıldığına ve menzilden uzaklaşıldığına tanık olduk. Aydın veya emekçi binlerce devrimci veya yurtsever, bu kalıpçılık veya bulguculuk içinde boğuldu, bocalatıldı. Bilimsel teori ile Türkiye'nin somut analizini sentezleştiren doğru görüşler ve bunun pratik önerileri, etrafı kaplayan kavram ve eylem karganşasında duyulmaz ve aldırılmaz oldu. Sonuç hepimizi bir yenilgiye sürükledi. Gerçi yılmadık; caymadık, ama yine de örgütlerimiz ve kadrolarımız darbe yedi. Demokratik mücadele zaafa uğradı. Şimdi geçmiş olaylardan ders almış, sınanmış ve deney kazanmış olarak, yeniden halkımızın demokratik süreçte örgütlenmesi dönemine girdik.

Zorba baskıların genişletilmesi, demokrasinin geliştirilmesi, sosyalizmin örgütlenmesi ve güçlenmesi, birbirini bütünleyen önemli görevlerimiz olarak duruyor.

Bu görevlerin yerine getirilmesinde, teoriye sıkı sıkıya sahip çıkmak ve ülkemizin somut yapısında sağlam ve kalıcı olarak anlaşmak, yani prensip ve ideoloji birliğine varıp, *doğru pratiği koymak* için ard niyetsiz olarak, fedakârca çalışmak hepimizin sorumluluğudur.

Hasta adamın hasta bekçisi: NATO

Emperyalizmin evrensel ve tarihi militarizminin somut ve uluslararası kurumlarından biri olan NATO geçen hafta 25 inci yaşgününü pek sönük ve çaresiz biçimde kutladı. (4 Nisan)

İkinci Dünya Savaşının Asıl Galibi: Sosyalizm

Emperyalist metropollerin çıkar çatışmalarının uzlaşmaz noktalara gelerek, büyük bir savaşa dönüştüğü İkinci Dünya Savaşında, emperyalistler bir yandan dünyayı yeniden paylaşımı kavgası sürdürürken, öte yandan dünyanın tek işçi sınıfı iktidarını alaşağı etmek istiyorlardı. Anglo - Amerikan emperyalizminin savaş içi taktiği kendince pek kurnazdı. Nazi emperyalizmi ile Sovyet Rusya yı karşı karşıya getirip, savaşın odağını oraya kaydırmak ve sadece Nazileri değil, onlardan daha önemli saydığı Sovyet iktidarının yıkılmasını sağlamak amacını taşıyan bu «bir taşla iki kuş» politikası, istenilen sonucu vermedi. İkinci Dünya Savaşı sadece emperyalist metropollerin dünyayı paylaşım kavgası değil, sosyalizmin varoluş kavgasıdır da. Ve bugün herkes kabul etmiştir ki İkinci Dünya Savaşının asıl galibi Amerika ve diğer müttefik metropoller değil, uluslararası işçi sınıfıdır. Savaş sonrasında Çin, Kore ve Doğu Avrupa'da işçi sınıfı iktidara gelmiştir.

Soğuk Savaş Demagojisi ve NATO:

Ama emperyalist kamp içinde savaştan en avantajlı çıkan metropol, Amerikan emperyalizmi oldu. ABD, sosyalizmin güçlenmesi karşısında, bir yandan emperyalist kampın başını çekip emperyalist sömürüden aslan payını alırken, öte yandan sosyalizmin gelişmesine karşılık kendi komutanlığında bir jandarma ordusu kuruyordu. Savaşı izleyen ve emperyalistlerin «soğuk savaş» adını verdikleri anti - sosyalist propaganda dönemi altında faşizmden ve militarizmden nefret eder duruma gelmiş olan Avrupa emekçilerini, yeni militarist hamlelere psikolojik olarak hazırlamak ve savaş sonrasında batı Avrupa'nın bazı ülkelerinde kurulan ilerici burjuva demokrat iktidarlara, finans kapital hegemonyasını pekiştirmek yolunda militarizm doğrultusunda biçim vermekti. İşte bu çabaların ürünü olarak 1949 yılında NATO doğdu, NATO'nun kuruluşu, yıkılan militarist Nazi imparatorluğunun yerine demokrasi çığlıkları militarizminin emperyalist - kapitalist bloktaki taç giyme töreniydi.

ABD öncülüğündeki emperyalist kamp, sosyalizme ve bağımsızlık mücadelesine karşı militarist saldırı barajını Yunanistan ve Türkiye'yi Nato'ya dahil ederek tamamladı. Ayrıca kurulan CENTO, askeri emperyalist zinciri Orta Asya'ya kadar uzatıyor, oradan ise güney Asyayı Pasifik Okyanusuna bağlayan SEATO bekçiliği devralıyordu.

25 Yaşında Bir Hasta Bekçi:

Ama aradan geçen yirmi beş yıl içinde çok şeyler değişti. Önce sosyalist sistem yeryüzünde ekonomik, sosyal, siyasal ve demokratik büyük başarılar kazandı, kazanıyor. Sonra, mazlum halkların bağımsızlık mücadelesi güçlendi. Ve nihayet emperyalist yılan yeniden çok başlı bir organizmaya dönüştü. Böylece, yeryüzünde Sosyalizme ve bağımsızlık mücadelelerine karşı kurulmuş olan ve Amerikan emperyalizminin hem dünya emekçilerine, hem de kendi emperyalist ortaklarına karşı militarist hegemonyasını sağlamak amacını taşıyan Nato, bütün dehşetengiz görünümüne ve konumuna rağmen her tarafından su sızdıran çatlak çanağa dönüştü.

AET ve NATO

Bugün artık, Avrupa metropol çoğunluğu, kendi emperyalist AET ve NATO çıkarları gereği NATO'yu pek o kadar cidiye almıyor. Nato aleyhinde emperyalist kampta beliren görüşler gün geçtikçe güçleniyor. AET emperyalist grubu, Nato'nun başlıca ABD çıkarlarına hizmet eder durumda olduğunu bildiği için Amerikan hegemonyasının, Avrupa metropol çıkarlarını da tehdit ettiğini kavradığından NATO'yu geliştirme değil, gerileteme yolunu seçmiş durumda. ABD ise, buna karşılık Avrupa emperyalizmini emperyalizmin iptidai ve klişe «anti - komünizm» demagojisiyle korkutmak istiyor, onu başaramayınca, bu sefer kendisi, kendi adına açık tehditlere girişiyor.

Gerçi Avrupa metropol toplulu ğu NATO'nun sosyalizme karşı bir jandarma olmasına itirazı yoktur. Bugün için Federal Almanya, İtalya, Hollanda, Belçika, Norveç, Danimarka, Yunanistan, Türkiye Lüksemburg ordularının tamamı NATO emrindedir. İngiltere ve Portekiz ordularının bir kısmı NATO'ya bağlıdır. Kanada bu kuruluşa asker vermektedir. Fransa bütün askerlerini çekmiş olmakla birlikte, politik organlara katılmaktadır. Ordusu olmayan İzlanda Nato'ya önemli bir üs vermiş ve kendi Sahil Korunma Kuvvetlerini Nato'ya bağlamıştır. Nato'nun gediklisi Amerika ise 2 milyon 252 bin kişilik resmi ordusunun 240 binin Nato'da kullanmaktadır.

Görüldüğü gibi NATO kâğıt üzerinde büyük bir askeri güce sahiptir. Fakat AET ülkeleri NATO'nun masraflarına artık eskisi gibi katılmak istememektedirler. AET emperyiliminin askeri saldırganlık yoluyla yayılma politikasını güttüğü göze çarpıyor. AET finans kapital grubu belki bu yolla güçlendikten sonra, emperyalist burjuvazinin başlıca sömürü çemberlerinden biri olan askeri harcamalara nükleer güç büyütmek biçiminde geçecektir. AET askeri yatırımlar ve militarist iktisadi politika alanında şimdilik ABD tekelleriyle boy ölçüşecek güçte olmadığını bilmektedir. Ayrıca Avrupa işçi sınıfının köklü demokratik mücadelesi ve güçlü anti-faşist, anti-militarist eğilimi de AET'yi bu bakımdan kısıtlayan önemli faktörlerin başında gelmektedir.

Bu etkenlerle, AET, sosyalizme karşı jandarmalık görevini ABD'ye vermişken, kendi ekonomik büyümesi içinde kendileri için kısmı bir yük olan NATO yükünden kaçınmaktadır.

Israrla belirtelim: NATO'nun Avrupa'da önemsizleşmesinin bir etkeni Avrupa finans oligarşi topluluğu ise, daha önemli etkeni dünya ve Avrupa işçi sınıfı hareketinin demokratik özlemleri ve uluslararası başarısıdır.

İşçi sınıfının dünya çapında kazandığı başarılar ve kaydettiği gelişmeler, sosyalizmin gitgide güçlenip yayılması, emperyalist kampı çelişkiye düğürüp, Nato'yu sarsan baş etkendir. Ayrıca ezilen dünya halklarının bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi aynı derecede önemli bir etkendir. Kısaca topyekün anti - emperyalist mücadele karşısında NATO ve emperyalizm zaafa uğramıştır.

Anti - Emperyalist Mücadele ve Sınıf Mücadelesi

Fakat kesinlikle bilmeliyiz ki, Nato'nun bu güçsüzlüğüne ve emperyalist ülkelerin çelişkilerine bakıp, can çekişen uluslararası kapitalizmin kolayca öleceğini sanmamak gerekir. Emperyalizmin militarist saldırganlığını ve azgın bir güç olduğunu unutup, dünya halklarına yeni zararlar vermeden kolayca yıkılıp gideceğini ummak yanlış olur. Bu sanı, bazılarını rehavete ve kaderciliğe götürürken, diğer bazı kimselerde de emperyalizmin gücünü önemsememe ve ona karşı hazırlıksız saldırıya geçme eğilimlerini getirebilir. Yakın geçmişte, emperyalizmin yurdumuzdaki ağırlığına ne hiç önem vermeyen bir çizgiye, emperyalizmin halktan kopuk, ani bir atılımla bile çökip gideceğini sanan romantik girişimlere tanık olduk. Anti - emperyalist mücadelenin, sınıf mücadelesiyle birlikte, İşçi Sınıfı Partisinin öncülüğünde başarıya ulaşacağını asla aklımız dan çıkarmamalıyız. Emperyalizmi küçümsemeden ve abartmadan, yani ülkemizin iç (sınıf) dinamiğinden soyutlamadan olduğu gibi, gerçekçi olarak göre bilmek doğru anti - emperyalist mücadele için zorunludur.

Sağ muhalefet kendi çıkmazını birlikte getiriyor

CHP - MSP hükümetine karşı, Parlamento'daki çeşitli partilerden, sermaye örgütlerine, sermayenin kuyruğundaki sarı sendikalardan büyük sermaye basınına kadar heryerde, «sağ muhalefet» ve yıpratma çabaları yoğunlaşıyor. Sağ muhalefet çeşitli yöntemler kullanıyor ama hedef aynı: Hükümeti yıpratmak ve mümkünse düşürmek. Buna karşılık, ilerici demokratik güçler arasında da sağ muhalefete karşı hükümeti destekleme politikasında işçi sınıfı çizgisinden sapan tavırlara rastlanıyor. (Hemen belirtelim ki, sözünü ettiğimiz «sağ muhalefet»in sınıf tabanı, gerçekte Türkiye'nin egemen güçleridir. Burada muhalefet kelimesini «hükümete karşı anlamında kullanıyoruz.)

Sağ muhalefet, kısa vadede başarıya ulaşsa bile, uzun dönemli düşünüldüğünde kendi çıkmazını birlikte getiren, kendi kuyusunu kazan bir tutum içindedir. Tek cümleyle bugün Türkiye'de iktidarın burjuva özü asla değişmemiş olmakla birlikte, finans kapitalin mutlak iktidarı, tekel dışı burjuva ve küçük burjuva kesimleriyle paylaşıma durumundadır. Ve şimdiki hükümet, egemen sömürücü sınıfların solundadır.

Sağ Muhalefetin Özü Nedir?

Hükümete karşı sağ muhalefet bugün çeşitli alanlarda sürdürülmektedir. Bu alanların en etkilileri şimdilik büyük sermayeye dayalı basın, bazı sermaye gündümündeki sendikalar, çeşitli maşa kuruluşlar, örneğin sağ komandolar, provokasyon ortamı parlamento ve çeşitli sermaye örgütleri olarak görünmektedir.

Sağ muhalefet bir yandan sürekli olumsuz propagandayla, öte yandan da anti - komünizm silahı gibi silahları kullanarak Hükümeti yıpratma eylemini sürdürürken, bir yandan da —en gözdönmüş ve CIA ile işbirliği içindeki kanatlar— provokasyonlar düzenletmekte, «anarşi ortamı geri geldi» çığlıkları atabilmek için öğrenci kesimlerinde çeşitli olaylar ve tahrikler yaratmaktadır.

En önemlisi de eline geçirmiş olduğu bazı sermayeye bağımlı sarı sendikalar aracılığıyla işçi ile hükümeti karşıkarşıya getirmeye çalışmaktadır. Bir süre önce Tekel işyerlerinde finans kapital gruplarından birine yakın Genel Müdürün işyerindeki AP yanlısı sendika ile dayanışma halinde başlattığı pasif direniş ve geçtiğimiz haftanın en önemli işçi olaylarından biri sayılabilecek PTT işyerlerindeki grev, bu taktiğin son örneklerindendir.

İşçi Ateşi Sömürücülerin Elini Yakacaktır.

Ancak sağ muhalefetin çıkmazı bu noktada başlamaktadır. Hükümete karşı işçileri, özel olarak da devlet sektöründeki işçileri eyleme iterken ve sarı sendikalar bu eylemleri sonuna kadar desteklerken, unutulan gerçek her işçi eyleminin işçi sınıfına yeni bir deney kazandırdığı, onu bilinçlendirdiği ve hele her başarılı ve hedefine varan işçi eyleminden sonra alınan hakların gerisine kolay kolay düşülmeyeceğidir. Grev işçi için bir eğitim sürecidir de... İşçilerin «kendisi için sınıf olması» işçi sınıfı partisiyle gerçekleşir, ama ekonomik mücadelenin eğitici, birleştirici yanı küçümsenemez. En azından işçi birlik ve dayanışması, mücadele azmi güçlenir. Bugün hükümeti yıpratmak için çeşitli işçi direnişleri örgütleyen sarı sendikacılar, tabanın artık kendilerini aşmakta olduğunu ve oyunlarına kolay kolay gelmeyeceğini, hep daha ileri hak taleplerileye karşılarına çıkacağını da görmektedirler. Sermayenin ve sarı sendikaların hükümeti yıpratmak için uyguladıkları politikanın birinci çıkmazı buradadır.

Devrimcileri Kitleden Tecrit Oyunu da Tutmuyor

Yine sağ muhalefetin bir başka oyunu olan tahriklerle kargaşa yaratma taktiği, son olayların açıkça gösterdiği gibi iflas etmiştir. Gençlik içinde olay çıkarma çabaları birkaç münferit ve dağınık küçük olayın ötesinde sonuç vermemiş, ilerici, demokratik gençlik bilinçli bir sağduyu göstermiştir.

Burjuva basınında sürdürülen propaganda ise, daha çok zam ve benzeri ekonomik konularda yoğunlaşmaktadır. Oysa bu da geri tepen bir silahtır, çünkü muhalefeti yürütenler eleştirdiklerinden çok daha ileri haklar sağlamak durumundadırlar kitlelere.

Anti - Demokratik Güçler Büyücü Çırağı Durumunda

Kısaca sağ muhalefet pratikte ister istemez kitleleri canlandırma, onları yeni hak taleplerine yönelterme biçimine dönüşmek zorundadır. Hedef bu olmadığı halde bu sonuç kaçınılmazdır. Böyle olunca da kitlelerin uyanışı ve bilinçlenmesi genişlediğinden de olsa, hızlanmakta, olaylar ve eylemler sırasında yeni deneyler, yeni kararlılıklar kazanmaktadır. Sağ muhalefet bir süre sonra, acemi büyücü çırağına dönecektir. Yani odayı suyla doldurduktan sonra suların geri çekilmesini önleyecek formülü bir türlü hatırlayamayacak, bir türlü bulamayacaktır. Sular kendisini boğacaktır.

Özetle, sağ muhalefet bir süre için ne kadar etken olursa olsun, hatta hükümeti yıpratma ve düşürme hedefini ne kadar amaçlarsa amaçlasın, aslında bir çıkmazın ve bir kısır döngünün ortasındadır. Attığı her adım, şimdilik mevcut hükümete karşı da olsa geri tepmekte ve bu süreçte kitlelerin bilinçlenmesi, bilenmesi, mücadele azmi kazanması, ekonomik ve sosyal hak taleplerinin ağırlaşması sömürü düzenini bir yanından kemirmekte ve kârlı çıkan devrimci halk hareketi olmakta, işçi sınıfı devrimciliğinin ve demokratik halk mücadelesinin etki alanının gelişmesine yaramaktadır.

İşçi Sınıfı Sosyalistlerinin Tutumu

Sağ muhalefetin yoğunlaşması, Meclisten ve basın'dan sendikalara doğru yönelmesi CHP - MSP hükümetini şu veya bu şekilde, şu veya bu amaçla ve görüşle destekleyen «ilerici» demokrat kesimde farklı yorumlara yol açmıştır. Özellikle son işçi olayları üzerine, örneğin PTT işçilerinin direnişini «kanunsuz grev» olarak niteleyenler çıkmış, bu türden eylemlerin dialektik bütünlüğü unutulup, hükümeti destekleme adına işçi hareketlerine karşı tavır alınmıştır. Oysa olaylara işçi sınıfı açısından bakan işçi sınıfı sosyalistleri CHP-MSP hükümetinin işçi sınıfının hükümeti, emekçilerin iktidarı olmadığını bilerek sağ muhalefetin çabalarıyla da olsa meydana gelen işçi ve kitle olaylarını iyi değerlendirmek zorundadırlar.

Sorunun güç olan hassas noktası şuradadır: Gerçekten de demokratik mücadelenin bunca önem kazandığı, sosyalist örgütlenmenin gündemin ilk maddesi olduğu şu dönemde «anarşi» ortamı harekete büyük zarar verecektir. Bu bakımdan sömürücü güçlerin anarşi yaratma çabaları sonuçsuz bırakılmalıdır. Ancak örgütlü, bilinçli halk dirençleri, işçi sınıfının ekonomik ve sosyal hakları için mücadele etmesi, giderek bilenmesi ve deney kazanması sosyalistlerin her zaman yanında olmaları, desteklemeleri ve zamanla tümden yönlendirmeleri gereken gelişmelerdir. Demokratik niyetli hükümeti destekleme adına haklı dirençlerin karşısında yer alamayız. Anarşi ile kitlelerin haklı eylemleri arasında büyük bir fark vardır. Öte yandan bütün kitle hareketlerinin ve işçi sınıfı hareketinin örgütsüzlük yüzünden, kendiliğinden hareketler halinde zaman zaman anarşiye kayma tehlikesi göstermesi karşısında tavır almak, çeşitli tahriklerle, gerici sömürgenlerin çeşitli oyunlarıyla doğabilecek böyle bir ortamı engellemek en önemli görevimizdir. İşçi sınıfının ve diğer emekçi kitlelerin belli oyunlara gelerek sermayedar sınıfların ekmeğine yağ sürmesinin engellenmesi ancak merkezi disiplinin sağlanabilmesiyle, sağlam ve devrimci bir ekonomik örgütlenmenin yanısıra, özellikle *İşçi Sınıfının Sosyalist Partisi* sayesinde mümkün olabilir.

Oya Baydar

Demokratik mücadelenin başarısı

İşçi sınıfı sosyalistleri, bütün dar ve kısa görüşlü keskinliklerden ve sorumsuzluklardan uzak olarak, demokratik mücadelenin önemini ve sosyalizmle olan sıkı bağlarını bilirler.

Tekelci ve asalak sermayenin hakim olduğu kapitalizmin emperyalist aşamasında, burjuva demokratik hak ve özgürlüklerin bile, uluslararası finans kapitalin ortaklarının, yani bir avuç parababasının saldırılarından ve faşist emellerinden bağışık olmadığı açıktır. Tekelci kapital, burjuva ideolojisine bile ihanet ederek kısıtlı burjuva demokrasisini sermayenin en kanlı diktasına çevirmeye uğraşır. Bu uğraşın başarısı, başta işçi sınıfı olmak üzere karşısındaki tüm emekçi kitlelerin, demokratik güçlerin mücadele gücü örgütlülüğü ve azmiyle sınırlıdır.

İşçi sınıfı sosyalistleri, eski Yunandan burjuva toplumuna kadar bütün egemen sınıf demokrasilerinin kısıtlı ve sınırlı olduğunu, «varlıklı sınıflar için demokrasi ve cennet; yoksullar için, üretim araçlarının mülkiyetine sahip olmayanlar için kölelik, bağımlılık ve tuzak olduğunu» bilirler. Ama egemen sınıf iktidarlarının hepsini bir tutmak, burjuva demokrasisini, faşizmle bir saymak yanlışına da hiçbir zaman düşmezler. «Yoksa biz, birer küçük burjuva anarşistinden başka birşey olmayız» der ustalar.

İşçi sınıfı sosyalistleri, demokrasi için mücadelenin önemi ve zorunluluğu yanında, bu mücadelenin çağımızda ancak işçi sınıfının öncülüğünde yürüyebileceğini, bunun dışında eninde sonunda burjuvazinin kuyruğuna takılmakla sona ereceğini de bilirler.

Çağımızda gerçekten devrimci, kollektif ruha sahip, sömürüye son vermeye kararlı ve zorunlu ve dar burjuva anlamında değil de gerçek anlamda demokrasiden yana tek sınıf işçi sınıfıdır. Şu halde, işçi sınıfının bağımsız örgütünün, işçi sınıfının bağımsız ideolojisinin, işçi sınıfı öncülüğünün dışında, liberal burjuvazinin veya reformcu küçük burjuvazinin koltuğunda yürütülecek bir demokratik mücadele, olsa olsa, hükümet sözcülerinin söylediklerı gibi, «Batı'da olduğu kadar, ne eksik ne fazla bir demokrasi» olur. Hatta Türkiye'nin koşulları hesaba katılırsa o kadar bile olamaz.

İşçi sınıfı sosyalistleri, sosyal pratiğin ve teorinin süzgecinden geçmiş tarihsel doğruların ışığında, Türkiye'de önümüzdeki dönemde, demokratik mücadele açısından işçi sınıfından kopuk, burjuvazi ve küçük burjuvazinin siyasal örgütlerinin kuyruğuna takılma önerilerinin ne büyük çıkmazlar olduğunu bilirler. Demokratik mücadeleyi küçümsemek kadar, onu işçi sınıfının örgütlü öncülüğünden soyutlamanın da hareketi nerelere götürebileceğini doğru tesbit ederler. Çağımızda ve ülkemizde, daha ileri demokrasi için mücadele, bugün herzamankinden daha fazla sosyalist mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

Gündemimiz: Örgütlenmek

Sağ muhalefetin çıkmazının meyvelerini sosyalistlerin toplayabilmesinin ön şartı, sağın kısır döngüsünü, örgütlü bir şekilde değerlendirebilmek, sağ muhalefetin ister istemez, kendine rağmen yardımcı olduğu durağan kitle canlanmasını ve hareketliliğini sağlam bir örgütlenme çerçevesine yöneltebilmektir.

Dış ve İç Anti-demokratik sömürücü güçlerin şiddet yaratma heveslerini kursağında bırakmak, demokratik güçlerin mücadelesi ve sosyalistlerin sağduyu, kararlılık, ve fedakârlıkla birikimi toplayabilecek güçte örgütlenmeleriyle mümkündür. Bu da ancak Sosyalist Partinin kurularak tüm devrimci birikimi kucaklayıp, yönetmesi ve güçlendirmesi, hızlandırmasıyla gerçekleşir.

Sağ muhalefetin açmazıyla ilgili bütünleyici nitelikteki diğer bir yazıyı 7. ci sayfamızda bulacaksınız.

sapmalar bilim ve parti

Sosyalist düşünce ile işçi sınıfı hareketinin bütünleşmediği aşamalarda sosyalizm aydınların tekelinde kalır. İşte partinin ideolojik önemi burada daha artar. Sosyalizmin aydın kulüpçülüğünden kurtulması, işçi sınıfı hareketinin uvriyerizm'den, halk hareketinin ise popülizm'den kurtarılarak devrimci teori - pratik birliğine varılması ancak parti tarafından sağlanabilir.

Pasifizm, uvriyerizm, popülizm biçiminde ortaya çıkan bazı sağ sapmalar, işçi sınıfı bilincinde titizlik göstermeden partiye çok sayıda üye alırlar. Proletaryanın demokratik çelik disiplininden uzak olan ve gevşek örgütlenen böyle «sosyalist partileri» işçi sınıfı partisi saymağa imkân yoktur.

Parti konusunda bir başka sapma da İşçi Sınıfı Partisini, bir işçi - köylü partisi gibi gören çizgidir. Sözde keskin görünen, işçi sınıfı devrimciliğine revizyonizm diye çalıp parsa toplamaya çalışan bu çizgi halk dalkavukluğu, köylü kuyrukçuluğu kitlelere tapınma gevezeliği yapan modern bir burjuva popülizmidir.

Partinin siyasal fonksiyonunu unutarak veya ikinci plana atarak, onu bir askeri örgüt diye gören ve gösteren, partiyi bir silahlı ordu çekirdeği veya askeri kurmay heyeti olarak anlayan sol sapmacı görüş işçi sınıfı partisiyle bağdaşmaz

İşçi sınıfının devrimci düşünceal, yolu, yordamı olarak sosyalizm tektir. Sosyalizmi kelimesinin başına, bu bakımdan, herhangi bir sıfat eklemek gereksizdir. Ne var ki, sosyalizm, burjuvazi ve küçük burjuvazi tarafından işçi sınıfı yolundan, sağa veya sola saptırılır, durur. Bu nedenle, işçi sınıfı devrimcileri kendi sosyalist anlayış ve eylemleri ile, sağ-sol sapmalar arasındaki farkı belirtmek için zaman zaman «İşçi sınıfı (proletarya) sosyalizmi» veya «devrimci sosyalizm» deyimini kullanmağı gerekli bulurlar.

Yanlış parti kavramları

Çeşitli sapmalar, işçi sınıfı dışındaki belirli sınıf ve zümre kökenlerinden kaynaklanarak ortaya çıkıp işçi sınıfı sosyalizminden ideolojik ve pratik bakımdan ayrılmalar gösterdikleri için, bunların eylem veya eylemsizlik biçimleri de çeşitli farklılıklar taşır işçi sınıfı sosyalizminden sapmalar kendi çarpık örgütlenme anlayışlarını da birlikte getirir.

Bu sapmalardan bir kısmı, siyasal mücadeleyi tanımazlar veya önemsemezler, ya da siyasal mücadelenin Partisiz de yapılabileceğini savunurlar. Ayrıca partisiz olarak sürdürülen kuyrukçuluk veya; partiyle, partiye rağmen, işçi sınıfı bağımsızlığından verilen tavizler son tahlilde aynı kategoride sayacağımız partisizlik veya kuyrukçuluk hastalıklarıdır.

Kitle örgütü değil sınıf örgütü

Gene partinin gereğine çok fazla önem verse bile, işçi sınıfı yolundan şaşarak pasifizme, popülizme, uvriyerizme kayan, bazı sağ sapmalar, partiyi ne denli önemserlerse önem sesinler, bunların parti anlayışları, devrimci parti anlayışına, yani işçi sınıfı sosyalizmine uygun düşmez, yaygın bir kitle ve hatta cephe örgütlenmesi, gibi yürütülen, kollektif öz ve çelik nitelikten uzak bir disiplin anlayış ve işleyişini uygulayan, işçi sınıfının devrimci düşüncesine ve davranışına dayanmayan bu tür parti örgütlenmeleri ile işçi sınıfı partisi arasında büyük farklar vardır. İşçi Sınıfı Partisi yığın (kitle) örgütü değil, sınıf örgütüdür.

Askeri örgüt değil siyasi örgüt

Öte yandan, partinin siyasal fonksiyonunu unutarak veya ikinci plana atarak, onu bir askeri örgüt diye gören ve gösteren, partiyi bir silahlı ordu çekirdeği veya askeri kurmay heyeti olarak anlayan sol sapma görüşü de, işçi sınıfı partisiyle bağdaşmaz. Bu sol sapma çizgisi, salt siyasal nitelikli işçi sınıfı partilerine «düzen örgütü» adı vererek, kendi parti anlayışının «savaş örgütü» olduğunu söyler. Böylece devrimci siyasal mücadeleyi salt askeri anlamdaki bir «savaşa» kısıtlayarak, sınıf mücadelesinin binbir güçlüğü barındıran ve ince taktikleri gerektiren siyasal sürecini, en kestirme metotlarla reddetmeğe çalıştığı için, son tahlilde siyasi mücadeleyi inkâr ederler. Sınıf mücadelesini dar bir askeri «savaşçı» müfrezesinin fedakâr çıkışlarına ve intihar atılımlarına indirgedikleri için, bu çizgiler ne denli cesur olurlarsa olsunlar işçi sınıfı ve mütfeflerinin yani geniş kitlelerin dışına düşmüşlerdir, böyle çizgilerin parti algılayışları yukarıda sayıdığımız nedenlerden dolayı, işçi sınıfı partisi ile uyuşmaz Latin Amerika'da «foko» culuk tarzında ortaya çıkan ve çeşitli pratik sol sapma deneylerde kendine bir de «parti teorisi» edinen bu yanlış ve zararlı çizgi, geniş emekçi kitlelerden koptuk bir küçük fedaller grubunun romantik mücadelesini siyasi mücadele sanır. «Savaş örgütü» ve «düzen örgütü» şeklindeki kavram çarpıtmalarıyla biraz da kasıtlı bir şekilde işçi sınıfı devrimcilerini itham eder. Egemen Sömürücü güçlere karşı mücadele ettiği halde, bireysel terör de karşı çıkan, işçi sınıfı devrimcilerini «Madem ki bizim silahlı mücadelemize katılmıyorsun, şu halde düzenden yanasın» diyerek demagojik bir şekilde suçlar. Kendi uyguladıkları bireysel terör ve silahlı propoganda metotlarını, yani küçük burjuva keskinliklerini tek erdem olarak görüp, gösterip işçi sınıfı hareketine ve işçi sınıfı sosyalistlerine ağır dülle hücum eder. Bu küçük burjuva sol sapmasının parti kavramı böylece temelinden yanlış olduğu için, diğer parti ilkeleri ve işleyişi de aynı paralelde yanlıştır. Kollektif disiplin ve organ işleyişi yoktur. Çoğu kez tek adamlar zincirine bağlı «askeri disiplin» hakkındır. Latin Amerika'dan Filistin'e, hatta Seylan'a kadar uzanan ve çeşitli azgelişmiş ülkelerde önce aynı şekillerde ortaya çıkan bu dar sol sapma zaman zaman canlanma gösterse bile, sosyal pratik içinde boyuna başarısızlığa uğramakta, bilime ve somut gerçeklere aykırı davranmanın acı sonuçlarını almaktadır.

Sapmalarda Parti, partili ve kitle üçlüsü

Şu noktayı çok iyi bilmeliyiz: Sosyalizm kitlelerin malıdır, kitlelerin eylemidir. İşçi sınıfının öncülüğünde bilimsel prensipler ve doğru ideoloji üzerinde yükselerek yoksul köylülerden ve ilerici aydınlardan başlayarak derece derece tüm emekçi kitleleri kucaklayarak gelişir. Kitleden kopuk hiç bir şey sosyalist mücadele içinde yer alamaz, başarıya ulaşamaz. Kitleleri yöneten güç Partidir. Kitlelerin o anki gelişim, bilinç ve örgütlenme düzeyine aykırı her görüş, her tutum kitleden kopmağa ve yalnız kalmağa, dolayısıyle işçi sınıfı sosyalizminden uzaklaşmağa mahkumdur. Parti kitlelerin gelişimini yönlendirir, devrimci potansiyelin örgütlü ve disiplinli olarak hedefe doğru geliştirir, kitleleri daha ileri devrimci aşamalara götürür, ama bu görevi kitlelerden kopmadan kitleleri boyuna örgütleyerek yapar. İşte bu nokta, Parti - Kitle ilişkisinin can alıcı noktasıdır. Parti hem kitleleri yönlendirir, hem de kitlelerden kaynaklanır. Yani Parti kitleleri yönetirken onu aynı zamanda eğitir. Ama kendisi de kitlelerden çok şeyler öğrenir. Partinin sürükleyici ve öncü kısmı her zaman ağır basmakla birlikte, Parti ve Kitleler ilişkisi sürekli bir diyalektik alış-veriş, bir etki-tepki ilişkisi içinde Parti öncülüğünün zemini habire güçlendirecek şekilde yürür.

Yukarıda bazı temel sapmaların Parti konusundaki tutumlarını gördük. Şimdi bu yanlış çizgileri Parti-Partili ve Kitle ilişkileri açısından yeniden ele alalım.

Sol sapma, parti ve kitle

Partiyi gereksiyen sapmalara gelince; bunlardan sol sapmalar, Parti'yi dar bir militanlar gurubunun askeri örgütü diye görürler. Bu görüş işçi sınıfı partisi ile taban tabana zıttır, o militanlar gurubunu kitleden koparan ve kitle gelişiminin dışına düşüren bu anlayış ne teoride ne de pratikte işçi sınıfı sosyalizmi ve onun partisi ile uyuşmaz. Sol sapmacı öğelerin parti anlayışı,kendi amaçlarına uygun biçimdedir. Bu çizgilerin partili anlayışı ise, «eli silah tutan herkes» dir. Böyle örgütlenmelerde, elemanlarda aranacak nitelikler sadece yiğitlik ve inançtır. Oysa inanç ve cesaret bilinç temeli üzerine kurulmazsa ve teorik bilgiden kaynaklanmazsa içi kof kalır. Hem üstüste, sürekli yanlış yapar, hem de çok fire verir. Bilinç, fedakârlıktan ibaret değildir. Tek cümleyle özetlersek, sol sapma çizgileri kendi yanlış görüş ve eylemlerine uygun olarak yanlış biçimde örgütlenirler, ve örgütledikleri elemanlarda aranılan vasıflar da bir işçi sınıfı devrimcisinde aranılan vasıflar olmaz, herhangi bir görüpek küçük burjuva devrimcisi, böyle çizgilerin gözde elemanı olabilir. Böylece bu örgütlenmeler en başından itibaren küçük burjuva yapıda kalırlar ve işçi sınıfı sosyalizminin kitle anlayışına sahip olmadıklarından kitleyle bağları cılız ve yanlış kalır. Dar çevrelere sıkışıp, kitleleri örgütleyemez...

Sağ sapma, parti ve kitle

Sağ sapma örgütlenmesinin kitleler ve Parti ilişkisi anlayışı da sakattır. Sağ sapmacılar da, partinin disiplinini ya gevşek tutarlar veya şeflik disiplinine yaklaştırırlar. İnce eleyip sık dokumadan partiye üye yazarlar. Parti üyelerinin bilinç düzeyinin gelişmesine fazla çabalamazlar. Onlar için üye sayısının artması biricik başarıdır. Böylece Parti zamanla Proletarya niteliğini kaybeder (veya hiç kazanmaz), sosyalist aydınlar, yoksul köylüler, diğer küçük burjuva unsurlar partinin çeşitli kademelerinde - veya fraksiyonlarında - etkili olurlar. Parti zamanla hantallaşır (veya hantallıktan hiç kurtulamaz). Organ işleyişleri zayıf kalır, işçi sınıfının kollektif, demokratik disiplin anlayışına önem verilmediği için çelik disiplin veya parti içi demokrasi gelişmez, «evet efendim» cilik yaygınlaşır. Çoğu zaman popülist veya uvriyerist sağ sapmalarda görülen bu yaygın ve gevşek örgütlenme anlayışı, proletaryanın demir disiplin anlayışını taşımadığı için bir zaman sonra fraksiyonlar doğar, (eğer zaten varsa bunlar arasındaki mücadele kızışır), partinin merkezi yapısı güçsüzleşir. Kendiliğinden gelme hareket zamanla otoritesizliği getirir. Onu da anarşi izler.

Parti konusundaki diğer bir sapma da İşçi Sınıfı Partisini bir işçi-köylü partisi gibi gören çizgidir. Sözde keskin görünen, fiyakalı laf ebellikleri yapan, işçi sınıfı devrimciliğine revizyonizm diye çatarak hızlı devrimci geçinip, parsa toplamağa çalışan bu çizgi, gerçekte halk dalkavukluğu, köylü kuyrukçuluğu yapıp, ısmarlama reçeteler getirip, kitlelere tapınma gevezeliği yapan modern bir burjuva popülizmidir. Yani sözde keskin görünse bile hayalci burjuva ve küçük burjuvanın bilimsel olmayan «halkçı» unsurları, bu çizginin zümre temelini oluşturduğundan, işçi sınıfına zarar veren ve ucu karşı devrimciliğe kadar uzanma temayülleri taşıyan bu çizginin kendisi ve parti anlayışı, işçi sınıfı sosyalizmiyle asla bağdaşmaz.

Devrimci Parti

Demek ki, sağ ve sol temel sapmaların «Parti - Partili ve Kitle bağı» bütünlüğü işçi sınıfı sosyalizminin amaçları ve doğrultusu dışına düşer. Oysa işçi sınıfı Partisi teorik temel üzerine, o ülkenin doğru devrimci ideolojik birliğini kurar, bunu doğru pratikle kaynaştırıp geliştirir ve emekçi halk hareketini yönlendirir. İşçi Sınıfı Partisi ne askeri disiplin içinde işler, ne de gevşek bir örgütlenme ve bilinç düzeyine göz yumar. İşçi Sınıfı Partisi işçi sınıfının ve devamlıyle devrimci kitlelerin odağıdır. Ve onların en yüksek örgütlenmesidir. Kitlelerin hem içindedir, hem önündedir. Öncülük ve rehberlik göreviyle kitlelerin önünde giden, kitleleri sevk ve idare eden İşçi Sınıfı Partisi, bu görevi başarıyla yerine getirebilmesi için, aynı zamanda kitlelerin içinde dal budak sarmak ve onlarla en geniş, ama en sağlıklı biçimde kaynaşmak zorundadır. Kitlelerden ve kitle gelişiminden kopuk bir İşçi Sınıfı Partisi düşünülemez. Kitleler içinde kök salarak yayılmak ise azıcık uyanmış emekçiyi hemencecik partiye almak anlamına gelmez. Öte yandan kitle içinden seçkin elemanları seçmek ise ,onların bilinçsiz ama gözüpek unsurlarını devşirmek değildir. Partili üyenin bilinci sadece cesaret ve fedakârlığı, ya da kuru bir inancı değil, aynı zamanda yeterli bir teorik bilgiyi ve kollektif disiplini, demokratik merkeziyetçi anlayışı içerir. Yiğitlik tek başına fazla bir anlam ifade etmez. Kaldı ki, küçük burjuva fedakârlığının nereye kadar devam edebileceği her zaman belli değildir.

Devrimci küçük burjuva romantizmi, kimlerinde, gün gelir umutsuzluğa ve karamsarlığa dönüşür, bilimden kaynaklanmayan bir inanç, özellikle yeniği dönemlerinde bazı öğelerde inançsızlığı doğurabilir. Kişinin kendine olan güveni, eğer kollektif örgüt güveni içinde gelişmemişse, kişi içi sınıfına ve devrimci kitlelere gerçekte inanmıyorsa, güvenmiyorsa, sadece kendini aldatıyorsa, böyle birinin soluğunun nereye kadar süreceği bile bazan tartışma konusudur.

Küçük burjuva devrimcileri içinde pek yiğit, pek cesur öğeler çıkmıştır. Ama kişilerdeki yiğitlik ve fedakârlık nitelikleri ancak işçi sınıfı bilimiyle ve işçi sınıfının kollektif disipliniyle doğru devrimci pratiğe oturabilir,

İşçi sınıfı partisi ve bilim

Temel sapmaların örgütlenme ve Parti anlayışları üzerinde kısaca durduktan, yani işçi sınıfı partisinin ne olduğunu ve *ne olmadığını* geneliyle gördükten sonra şimdi İşçi Sınıfı Partisi'nin çalışma ve işleme prensiplerine geçelim.

Teorinin önemi

Döne döne söylediğimiz gibi, Parti, işçi sınıfının bilimsel dünya görüşü ve düşünce sistemi olan sosyalist teoriye sıkı sıkıya, titizlikle bağlıdır. Sosyalist teori, hepimizin bildiği gibi, maddeci temel üzerine kurulmuştur. Her türlü idealizmi kesinlikle reddeder. Teorik ve pratik metodu metafizik veya mekanik değil, *diyalektik*'tir. İnsan toplumunun binlerce yıllık evrimini madde temeli üzerinde ve diyalektik yöntemle inceleyerek, toplumun kanunlarını çıkarmış, yani «sosyal (veya tarihi) determinizm» dediğimiz temel kuralları bulmuştur.

Şu hale bu kadarla da kalmayıp, kapitalist toplumun bilimsel analizini ve eleştirisini getirmiş ve bu derinlemesine incelemeler sonucunda işçi sınıfının tarihi misyonunu bilimsel bir tarzda göstermiştir. Yani sosyal pratiğin kendisinden doğarak sistemleşen sosyalist öğreti, tekrar pratiğe dönerek onu yönlendirmeyi ve tarihi akışı hızlandırmayı yani toplumu değiştirmeyi amaçlar. Bilimsel teori, kapitalizmden sonraki üretim tarzı aşamasını koymuş ve bu aşamanın işçi sınıfı öncülüğünde gerçekleşeceğini göstermiştir. Nitekim, bu görüşlerin kehanet olmadığı insanlık tarihinin akışı içinde görülmüştür. İşçi sınıfı ve genel olarak emekçilerin tarihi pratiği, zamanla teoriyi zenginleştirmiş, yeni deneyler teoriye güç katmıştır. Özellikle işçi sınıfı pratiğinin engin tecrübeleri, teoriye, pek çok katkı getirmiştir. Bu katkılardan en önemlisi Partinin işleyiş prensipleridir.

Böylece, İşçi sınıfı düşüncesi pratikle daha çok bütünleşecek, başarıya daha somut yaklaşacak biçimde gelişmiştir. İşte, işçi sınıfı Partisi bu temel teorik hazineye yani bilimin kılavuzluğuna sımsıkı sahip çıkmak zorundadır. Temel doğrulardan ve ilkelerden küçücük bir sapma, zamanla daha derinleşir. Tıpkı namludan çok ufak bir sapmayla çıkan merminin, menzile vardığı zaman ,ondan çok uzaklara düşmesi gibi, teoriden en küçük bir sapma, eğer anında düzeltilmezse, ileride büyük zararları ve dolayısıyle başarısızlığı getirir.

İdeolojik birlik

Bir ülkedeki sosyalist hareketin ideolojisi, o ülkenin işçi sınıfı Partisi tarafından yapılır. Burada ideoloji kelimesinin dar anlamıyla karşılaşmış bulunuyorus. Sosyalist teori, kelimenin geniş anlamıyla, işçi sınıfının ideolojisidir. Kelimenin dar anlamında ise, ideoloji, temel teorik doğrulardan kalkarak ve bilimsel yöntemi uygulayarak bir ülkenin işçi sınıfı hareketinin, partisinin, kendi özgül koşulları içinde oluşturduğu düşünceler bütünlüğüdür. Bu bütünlük şüphesiz ki, teorik doğrularca aykırı düşemez. Ama teorik doğruları genel kalıplar şeklinde almak, bir Partinin başarı yolunu çizmeğe yetmez. Genel doğrular, bir toplumdaki sosyalist hareketin ideolojik ve pratik yolunu çizmek için bir kılavuzdur, ama tek başına yeterli değildir. Teorinin o topluma uygulanması ve o toplumun evrensel ve özel niteliklerinin birliktelliğinin bulunması gerekir. İşte bu birliktelige, dar anlamda ideoloji diyebiliriz. Partinin ideolojik birliği o toplumdaki evrensel (genel) özelliklerin tesbitinin yanısıra, toplumun özgül sınıf yapısının, altyapı-üstyapı ilişkilerinin, geleneksel özelliklerinin ve somut durumunun analizini içerir. Örneğin Çin'deki işçi sınıfı yolu ile ABD'deki işçi sınıfı yolu aynı olabilir mi? Çin için önerilen strateji ve bunun içindeki taktikler, Amerikan halkı için geçerlik kazanabilir mi? Aynı şekilde, örneğin, İsveç'in yapısıyla, Mozambik'in yapısı benzer olmadığından Mozambikli gelip sveç'deki İşçi Sınıfı Partisi'ne girse ve kendi ülkesindeki partinin görüşlerini ve stratejisini önerse, o kişi ne kadar iyi sosyalist olursa olsun, İsveç Partisiyle, İsveç'in işçi sınıfı yolu konusunda «ideolojik birlik» halinde değildir. O Mozambikli, ancak İsveç Partisi'nin merkezi ideolojisini benimsediği takdirde, ideolojik birlik içine girer.

Bu bakımdan, işçi sınıfı öncülüğündeki bir halk hareketinde bilimsel teorinin o ülke toplumuyla ve pratiğiyle kaynaşması, o işçi sınıfı partisinin merkezi ideolojisidir. Bu anlamlarda kullanılırsa, teori ile ideoloji hem —dar anlamlarda— ayrı kavramlardır, hem de biribirini bütünleyen ve pratikten çıkıp pratiği yönlendiren tek bir diyalektik kavramdır.

Şu halde, teorinin genel doğrularıyla yetinilemeyeceğini, ama bir Partinin ideolojik birliğine gitmek için, temel teoriyle hiç bir yerde çelişmemek gerektiğini çok iyi bilmeliyiz. Yani işçi sınıfı partisi, içinde bulunduğu toplumun iç ve dış dinamiğini, çeşitli özelliklerini çok iyi tanıyıp, doğru ideolojik birliğini kurmak zorundadır.

Fakat Parti bu ideolojik görevi, mutlaka pratik sonuçlar için yapar. İdeolojiyi, genel sözlerden ve doğrulardan ibaret tutup, pratiği aydınlatmayacak veya evrensel şablonlarla kadroları ve kitleleri yanlışlığa sevketmeyecek bir fikri üretkenlik ve ideolojik canlılık içinde olmak Partinin başlıca «ideolojik görevidir». Ama öte yandan, «kendi özgül yapımızı araştırıyoruz» diyerek, entellektüel fantaziler içine boğulmak, olmayan şeyleri var gibi görüp, göstermek, ya da bilime ters düşmek, tarihsel maddeciliğin genel kanunlarını görmezlikten gelmek bilim dışı kalmaktır. Ayrıca her toplumda sonuna kadar özgül şartlar arayıp, insanlık toplumlarının genel ve ortak yanlarına aldırmamak da hatalı bir tutumdur. Evrensel devrimci gelişimi veya evrensel gerici hareketi önemsememek, çağımızda emperyalizme ve ortaklarına karşı yani sömürü ve zülme karşı, azınlığın çoğunluğa sulta kurmasına karşı; insanoğlunun üretken ve devrimci çabalarının ve emekçi mücadelesinin genel ve evrensel niteliklerini bir yana itmek, ve böylece katıksız «orjinal», sırf «özgül» kesilmek olsa olsa aydın kulüpçülüğüdür.

Sosyalist öğretinin işçi sınıfına ve kitlelere yeterince malolmadığı, ya da ağır yenilgileri izleyen gerileme dönemlerinde, sosyalist düşünce ile işçi sınıfı hareketinin bütünleşemediği aşamalarda, düşük örgütlenme düzeylerinin söz konusu olduğu yerlerde, sosyalizm aydınların tekelinde kalır. Özellikle bu dönemlerde her türlü sapma boy gösterir. Bir yandan genel laflarla yetinilip, ülke gerçekleri araştırılmaz somut ve gerçekçi tahlillere gidilmez, birtakım evrensel taklitçilikler alır yürür, diğer yandan özgül şartlar ya yanlış gösterilir, ya da fazlasıyla abartılır ve aydın fantazileri ortaya çıkar. İşte partinin ideolojik önemi burada ortaya çıkar. Sosyalizmin aydın kulüpçülüğünden kurtulması, bunun dışında gelişen işçi sınıfı hareketinin uvriyerizmden, halk hareketinin ise popülizmden kurtarılarak devrimci teori-pratik birliğine varılması ancak parti tarafından sağlanır. Şüphesiz ki, parti hatasız ve eksiksiz değildir. Ama parti olmadan hiçbir soruna çözüm bulmak da mümkün değildir. Parti ideolojik - dolayısıyle pratik - bakımdan hata yapsa bile, bunların giderilmesinin biricik yolu gene parti pratiğidir. Parti dışında herhangi bir çözüm yolu aramak anarşizmin ta kendisidir. Bütün sorunlar ancak İşçi Sınıfı Partisi içinde ve onun disiplininde çözülebilir. Bu disiplinin çözülüdüğü, reddedildiği yerde, Parti dışı çözümlere başvurulduğu yerde, *devrim* değil *karşı-devrim* güçlenir. Partisizliği öneren, işçi sınıfı partisi disiplininin kitlelerden kopmasını dileyen her eğilim, işçi sınıfı partisini güçlendirmeyen veya böyle bir parti yoksa onu kurmağa çalışmayan her eğilim, baştan başa iyi niyetli de olsa, ilkidasyona hizmet eder.

Şu halde, bir işçi sınıfı hareketinin ideolojisi münferit aydınlar tarafından değil, İşçi Sınıfı Partisi tarafından kurulur. Bu Partinin politik-ideolojik merkezi ise, en yetkili kurul olan genel kongre tarafından seçilmiş merkezi yönetim organıdır. Bu organ ideolojik planda hem sömürücü güçlere karşı ideolojik mücadele yürütür, hem de parti içindeki ve dışındaki burjuva - küçük burjuva sapmalara karşı ideolojik mücadele vermekle yükümlüdür.

Programın önemi

Bir İşçi sınıfı partisinin ideolojik birliği o partinin tüzük ve programında somutlaşır. Program soyut ve pratikten kopuk birşey değildir. Parti, genel bilimsel teoriden yola çıkarak kendi toplumunu, dünya bütünlüğü içinde, etrafıca analiz ederek o ülkedeki işçi sınıfı hareketinin «fikriyatını» yapar, asgari ve azami hedeflerini koyar, partinin genel rotasını, yolunu, yordamını çizer. Bir parti genel doğruları ve özgül yapıları kendi programında bütünleştirir,

Parti programı kâğıt üzerinde kalan «doğru sözler» diye alınmamalıdır. Asgarisinden, azamisine kadar tüm Parti programı Partinin ve harekatin somut varlığının maddi bir belgesidir.

Program ve tüzük Parti pratiğinin pusulasıdır diyebiliriz. Fakat program sadece partinin kendisi için bir «el kitabı» değildir. İşçi sınıfı partisi, en yakın hedefi olan asgari programını işçi kitlelerine ve diğer emekçi kitlelere yaymak ve onu benimsetmekle yükümlüdür.

İşçi sınıfı sosyalizmi kendi ideolojisini anlatmakla, sadece genel doğruları ve tarihsel gerçekleri, ekonomi politik ilkeleri söylemekle ve sömürücü güçlere karşı ideolojik mücadele vermekle yetinmez, aynı zamanda bunun somuta indirgenmiş biçimi olan programını ve önerilerini sürekli yayar. Asgari program, bir ülkedeki işçi sınıfı ve müttefiklerinin sosyal ve demokratik özlemlerini içerir. Emekçi kitlelere genel lafların ötesinde bir öneri götürmeyen, yapılacak zorunlu işlerin programını göstermeyen bir Sosyalist Parti, propoganda ve ajitasyon çalışmalarında soyut kalır.

Parti sadece bilimsel teorinin propogandasını değil, aynı zamanda o öğretinin ülke koşullarına uygulanmasından çıkan somut pratik önerilerini (programını) da emekçi kitlelere götürmek ve Sosyalist Parti programı ile diğer burjuva reformist veya ütopiat, popülist çizgiler ve programlar arasındaki farkı göstermek zorundadır.

Sosyalist Parti'nin programı işçi sınıfının asgari (minima) programıdır, Bu program birkaç aydının gönlünce hazırlanmış görüş ve önerilar bütünlüğü olamaz.

Program herşeyden önce, devrimci teorinin bilimine sıkı sıkıya sahip olmalıdır. Programdaki bilimsel temel bir Sosyalist Parti'nin, sosyalizme ne kadar bağlı olduğunun ve Sosyalizmi ne denli benimsediğinin birinci göstergesidir.

Yukarıda da söylediğimiz gibi Program, bilimsel teori ile ülke pratiğinin kaynaşması demek olan Parti ideolojisinin somut belgesidir. Şu halde programın ısmarlama ve tercüme görüşler, genel geçer laflarla yetinmesi veya o ülke gerçekleriyle bağdaşmayan görüş ve öneriler ileri sürmesi, program meselesini «göstermelik» olarak alan taklitçi, mekanik sorumsuzluktur.

Bir Sosyalist Parti'nin programı, şüphesiz ki binlerce yıllık insanlık tarihinin varmış olduğu noktada, dünya toplumunun genel pratiğini ve işçi sınıfı bilimini temel almalıdır ama, program bu temel üzerine, o ülkenin binlerce yıllık inişli çıkışlı özel tarihini, çeşitli özgül yapıları, özelliklerini, sosyal geleneklerini ve aynı toplumun o günkü somut analizini getirmek zorundadır. Ancak bu şekilde soyut ve genel bir program değil, o ülkenin toprağında o toplumun özgül yapısında gerekli demokratik siyasal, ekonomik, ve sosyal dönüşümleri yapıp, halkın örgütlenmesini boyuna geliştirerek sosyalizmi kurmağı amaçlayan gerçekçi bir program ortaya çıkabilir. Kısaca program, alabildiğine bilime bağlı, ama bilimin öngördüğü biçimde «yerli» olmalıdır.

Tüzük

İşçi sınıfı partisinin işleyiş esasları onun tüzüğüyle belirlenir. Tüzük, programın en iyi şekilde pratiğe geçirilmesi bakımından onun tamamlayıcısıdır. Parti programını kabul etmek onun resmi ideolojisini benimsemek anlamına gelir, tüzüğü kabul etmek ise devrimci partinin işleyiş ilkelerine uyulacağını taahhüt etmektir. Tüzüğün temel ilkesi işçi sınıfının kollektif ve demokratik «çelik disiplini»dir.

Bir Partide teori ve pratik bütünlüğünün sağlamlığı, teori - program - tüzük üçlüsünün ne ölçüde sağlam ve dinamik, geliştirici kuruluğuna bağlıdır.

İşçi Sınıfı Partisinin temel işleyiş prensiplerini yani tüzüğün özünü gelecek hafta ele alacağız.

Demokratik gençlik örgütleri ve Parti

Mehmet Doğan

Bugünün en acil sorunu, işçi sınıfı ve tüm halkı ülke ölçüsünde örgütlemek ve bu uğurda sosyalist bir Parti çatısı altında örgütlenmekse, bu mücadelede aydın - öğrenci gençliği de bekleyen çok önemli görevler var demektir.

Sosyalist mücadelenin bu noktasında, gözden kaçırılmaması gerekli en önemli noktalardan birisi de, geçmiş dönemin muhasebesini serinkanlıca yapmak ve sonuçları hesaplanmayarak, istenmeyerek yapılmış olsalar bile, işlenen hatalardan dersler çıkarmaktır. Bu, geçmişi bütün hataları ve doğrularıyla birlikte inkâr değildir. Aksine, günden güne gelişen sosyalizm ve demokrasi mücadelesinde teorice daha bilinçli, pratikçe daha tutarlı olmak için, hataların bize ışık tutmasını sağlamaktır.

Gençlik, günümüzde olduğu gibi tarihimizin her döneminde de, kendi sorunlarını ülke ve dünya sorunlarından soyutlamadan ele almayı bilmiş; ilerici, devrimci mücadelesini sürdürürken, kendi devrimci ve demokratik örgütlerini de her zaman oluşturmuştur. Gençliğin bu devrimci atılganlığı ve fedakârlığı, sosyalistlerce çok iyi değerlendirilmesi, bilim ve tarih verileri ışığında, işçi sınıfı öncülüğünde yönlendirilmesi gereken bir potansiyel, bir birlikim olarak kendini dayatıyor.

Ancak bu potansiyel her zaman doğru, yararlı ve gerçekten devrimci bir şekilde, işçi sınıfı ve sosyalizmin yüksek çıkarları doğrultusunda değerlendirilebilmiş midir?

Yakın tarihimizde gençliğin kendi ilerici - devrimci mücadeleniyle oluşturduğu demokratik kitle örgütleri, gelişen olayların ve koşulların da itelemesiyle, kendilerini adeta Parti olarak görme, İşçi Sınıfı Partisi'nin görevlerini üstlenmeye çalışma veya kendine maletme yanılgısına düşmüşlerdir. Günümüzde var olan ve gelişen, daha da gelişecek olan gençlik örgütlenmelerinde gözönünde bulundurmamız ve geçmişten ders alarak tekrarlamamaya azami gayret sarfetmemiz gerekli noktalardan biri de budur. Gençliğin demokratik ve sosyalist mücadelesiyle yerinin ve varlığının önemi, bizi demokratik gençlik örgütlerinin nitelik ve görevleri konusunda yanılgılara götürmemelidir.

Hepimizin bildiği gibi, sosyalist bir parti toplumdaki ezilen, sömürülen bütün sınıf ve zümrelerin sorunlarına çözüm getirecek tek örgüt ve tek yol dur. Ve Sosyalist Parti, her zaman bir sınıfın, *işçi sınıfının* partisidir. Kısaca, Sosyalist Parti, tüm emekçi kitlelerin çıkarını gözetmekle birlikte, bir kitle örgütü değildir. Sosyalist Parti, ülke ölçüsünde, işçi sınıfını ve halkı örgütlendirip bilinçlendirme görevini yerine getirirken, başlıca görev olarak işçi sınıfının ve mütteflklerinin doğrudan doğruya en demokratik siyasi iktidar mücadelesini yapar. Bu karmaşık ve çok yönlü mücadele, içerisinde küçük burjuva unsurlardan ilerici demokrattan sosyalistine kadar, bütün yurtseverleri barındıran heterojen yapılı bir kitle örgütünce yerine getirilemez.

● İŞÇİ SINIFININ YANDAŞI, DİNAMİK BİR GÜÇ OLAN GENÇLİĞİN ANTİ - EMPERYALİST VE DEMOKRATİK MÜCADELESİ ANCAK PROLETARYA'NIN ÖNCÜ DİSİPLİNİNDE DOĞRU HEDEFLERE YÖNELTİLEBİLİR.

Başka türlü söyleyecek olursak, önemleri ve fonksiyonları tartışılamayacak kitle örgütleri, örneğin demokratik gençlik örgütleri hiç bir zaman Parti'nin yerini alamaz, onun yerine geçirilemez.

Demokratik gençlik örgütleri, hem demokratik mücadelenin parçaları, hem de daha üstün bilinç, tecrübe ve sınanmışlık isteyen parti üyeliğine hazırlanmada gençliğin ilk eleme ve deneme basamakları olmalıdırlar.

Gençliği temsil eden demokratik, ilerici kitle örgütleri de, halk ve demokrasi cephesindeki yerlerini alırken, içerilerindeki en ileri, işçi sınıfı ile en fazla bütünleşmiş, işçi sınıfının ideolojisini sonuna kadar benimsemiş, en fedakâr unsurları Sosyalist Parti'ye aktarma görevini yerine getirirler. Aynı zamanda da Parti'nin yan örgütleri olarak mücadeleye katılırlar.

Gençliği temsil eden demokratik, ilerici kitle örgütleri ve Parti çatısı altında örgütlenmekse, bu mücadelede aydın - öğrenci gençliği de bekleyen çok önemli görevler var demektir.

Sosyalist mücadelenin bu noktasında, gözden kaçırılmaması gerekli en önemli noktalardan birisi de, geçmiş dönemin muhasebesini serinkanlıca yapmak ve sonuçları hesaplanmayarak, istenmeyerek yapılmış olsalar bile, işlenen hatalardan dersler çıkarmaktır. Bu, geçmişi bütün hataları ve doğrularıyla birlikte inkâr değildir. Aksine, günden güne gelişen sosyalizm ve demokrasi mücadelesinde teorice daha bilinçli, pratikçe daha tutarlı olmak için, hataların bize ışık tutmasını sağlamaktır.

Gençlik, günümüzde olduğu gibi tarihimizin her döneminde de, kendi sorunlarını ülke ve dünya sorunlarından soyutlamadan ele almayı bilmiş; ilerici, devrimci mücadelesini sürdürürken, kendi devrimci ve demokratik örgütlerini de her zaman oluşturmuştur. Gençliğin bu devrimci atılganlığı ve fedakârlığı, sosyalistlerce çok iyi değerlendirilmesi, bilim ve tarih verileri ışığında, işçi sınıfı öncülüğünde yönlendirilmesi gereken bir potansiyel, bir birlikim olarak kendini dayatıyor.

Ancak bu potansiyel her zaman doğru, yararlı ve gerçekten devrimci bir şekilde, işçi sınıfı ve sosyalizmin yüksek çıkarları doğrultusunda değerlendirilebilmiş midir?

Yakın tarihimizde gençliğin kendi ilerici - devrimci mücadeleniyle oluşturduğu demokratik kitle örgütleri, gelişen olayların ve koşulların da itelemesiyle, kendilerini adeta Parti olarak görme, İşçi Sınıfı Partisi'nin görevlerini üstlenmeye çalışma veya kendine maletme yanılgısına düşmüşlerdir. Günümüzde var olan ve gelişen, daha da gelişecek olan gençlik örgütlenmelerinde gözönünde bulundurmamız ve geçmişten ders alarak tekrarlamamaya azami gayret sarfetmemiz gerekli noktalardan biri de budur. Gençliğin demokratik ve sosyalist mücadelesiyle yerinin ve varlığının önemi, bizi demokratik gençlik örgütlerinin nitelik ve görevleri konusunda yanılgılara götürmemelidir.

Hepimizin bildiği gibi, sosyalist bir parti toplumdaki ezilen, sömürülen bütün sınıf ve zümrelerin sorunlarına çözüm getirecek tek örgüt ve tek yol dur. Ve Sosyalist Parti, her zaman bir sınıfın, *işçi sınıfının* partisidir. Kısaca, Sosyalist Parti, tüm emekçi kitlelerin çıkarını gözetmekle birlikte, bir kitle örgütü değildir. Sosyalist Parti, ülke ölçüsünde, işçi sınıfını ve halkı örgütlendirip bilinçlendirme görevini yerine getirirken, başlıca görev olarak işçi sınıfının ve mütteflklerinin doğrudan doğruya en demokratik siyasi iktidar mücadelesini yapar. Bu karmaşık ve çok yönlü mücadele, içerisinde küçük burjuva unsurlardan ilerici demokrattan sosyalistine kadar, bütün yurtseverleri barındıran heterojen yapılı bir kitle örgütünce yerine getirilemez.

Başka türlü söyleyecek olursak, önemleri ve fonksiyonları tartışılamayacak kitle örgütleri, örneğin demokratik gençlik örgütleri hiç bir zaman Parti'nin yerini alamaz, onun yerine geçirilemez.

Hedef: İşçi sınıfı partisi

Mehmet Çağatay

Kapitalizm bir üretim biçimi olarak işleyegeldiğinden bu yana, içinde yeşerdiği toplumların ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel hayatına hakim unsur olarak damgasını vurdu. Ve kapitalizm en yoz biçimine, çürümüşlüğünün doruğuna ulaşıp, bir avuç banka - sanayi - topline gelip, sadece kendi halkını rak kapitalisti domuz topu hadeğil, fakat tüm dünya halklarını boyunduruğu altına alarak kitleleri sömürdüğünden beri, dünyamızda büyük bir savaş veriliyor.

Bu savaşta işçi sınıfının ve onun öncülüğündeki tüm ezilenlerin en bilinçli unsurları bir an tereddüt etmeden hayatlarını ortaya koydular. Ve kendilerinden sonra gelenlerin yürüyeceği yoldaki tek bir taşı ortadan kaldırmak, tek bir çukuru doldurmak için seve seve öldüler.

Bu savaşta hatalar yapıldı. Türlü *somut* sebeplerle, işçi sınıfı biliminin sağladığı silahları kullanmıyanlar, kullanamıyanlar, bu bilimin yüz yıldır ortaya koyduğu ilkeleri sindirememiyenler, içinde yaşadıkları toplumun tarihsel gelişim süreci içindeki objektif yerini doğru olarak saptayamıyanlar, geri çekilme momentin de saldırıp, saldırma momentin de geri çekilenler oldu. Bu hatalar bir çok fedakâr unsurun mahvına ve, bir dönem bile olsa, kitlelerin kapitalizme ve emperyalizme karşı yürüttükleri mücadelelerin kesintilere uğramasına sebep oldu. İşçi sınıfı biliminin somutca ortaya konulup, binbir pratik deneyle zenginleştirilmesi, tarihin kitlelere yığınla ders ve bilgi bırakması, yapılan hataları, yapanların sübjektif niyetleri ne olursa olsun, gittikçe affedilmez kıldı.

Yurdumuzda da işçi sınıfı mücadelesi, dünyadaki mücadelenin bir parçası olarak, elli yıl dır sosyalizmin bilimini sindirme, ülkemizin şartlarını incele me, orijinalliklerini araştırma ve örgütlenme yolunda; çocuk lık hastalıklarını geçirerek, sağ ve sol sapmaları tarih önünde açığa çıkararak, her doğan gün daha bilinçli, daha arınmış ve daha bilinçli, daha arınmış ve liyor. Dünyada milyonlarca, yurdumızda onbinlerce işçi sınıfı devrimcisinin çabaları, yiğitlik ve fedakârlıkları, beyin ve bilek leriyle bize ulaştırdıkları birikimi, Sınıfı Partisi'ni kendi ellerindeki gerçekleştirmek, daha üleri aşamalara, düzeylere ulaştırmak ve işçi sınıfının nihai zaferiyle somutlamak görevi hepimizin omuzlarında savaşkanamaz bir görev olarak yeralıyor.

Yaşadığımız günler bu görevin en önemli momentine gebe. Bu, İşçi sınıfının, merkezi siyasi otoritesini, partisini kurma momentidir. Bu göreve acilen yönelmeyen; tüm eski gartlanmalardan, küçük dükkâncılıklardan, savaşklamalardan kurtulmayan; tek, tek çabaları ve bilinçleri kollektif bir bütün ha line getirmeye yönelmeyen; ala bildiğine örgütlü egemen sınıfların karşısında işçi sınıfımızı bir dönem daha örgütsüz, halkımızı bir dönem daha öndüsüz bırakabilmeyi göze alan görüşler büyük tarihi sorumluluk altında olacaklardır.

Hedef: İşçi sınıfının iktidara a girlik koyma *aracını*, İşçi Sınıfı Partisini varetmektir.

Tektaş Ağaoğlu

Hiç aklınıza gelir miydi?

Biranın alkollü içki olduğunu resmen karara bağlayıp ruhsatsız yerlerde satılmasını yasaklamanın Atatürkçülüğe aykırı olabileceği hiç aklınıza gelir miydi? Benim gelmemişti. Sizin de gelmemiştir. Lâkin son günlerde birilerinin kafaları hep bu çok «önemli» ve «havatî» sorunla meşgul. Parababalarının «millete ve kültüre hizmet» için yayınlattıkları cafcaflı, paralı dergilerde ve gazetelerde çıkan kimi haberlere, o dergilerde ve gazetelerde yazılar döktüren hepsi de azlım özel sektörcü ve yabancı sermayeci, «yurt, rejim, devlet» sever yazarların yazılarına bir göz atarsanız bunu siz de anlarsınız.

İçişleri Bakanlığının bir akonusunda yayınladığı son genelge (aslında vergi kaçakçılığını önlemek amacıyla alınmış bir karar da olsa) Atatürkçülüğe aykırıdır efendim, çünkü bu yüzden özel sektörümüzün bira satış imkânları kısıtlanacak, bunca hayırlı yatırım sahibi zarara uğrayacak, ve milletimiz kendisine bunca yararlı az-alkollü ve çok-vitaminli besleyici bir içkiden yoksun kalacaktır, efendim!

Oysa bira imalât alanı özel sektöre, daha doğrusu özel sektörün yabancı kesimine açılabileri, sittin senenin Tekel birası piyasadan el etek çekmiş, nerde aransa bulunamaz olmuş, bulunduğunda da bayatın bayatı at sidiğinden farksız bir meymenetsiz içki olduğundan, bir bulan bir daha aramaz oluyormuş, bütün bunlar kimin, hangi «Atatürkçü»nün umuru? Hiç birinin değil. Çünkü kıral biraların lüks yatırımcılarının da, onların çok rejim-sever biracı basın goygoycularının da hiç bir «Atatürkçü» çıkarı yok Tekel birasında.

Aynı «Atatürkçü»safsata çorabı turizm konusunda da yeni hükümetin ve aydın kamuoyunun başına örülmek isteniyor. Sanki salt üç beş vakıf binasının turistik tesislere kiralanmasına şu ya da bu gerekçeyle son verilirse Türkiye'de turizm sanayii tezelden batacakmış gibi! Oysa asıl dâva, tabil, turizmin geleceği değil, turizmden yurda sağlanan ve sağlanacak yararı üç beş açıkgöz elibüyüğün bencil çıkarlarının tekerine bağlama dâvası. Hazır yere tepeden inme, hem de ucuza konup çok para kazanma üstadlarını ve devleti tüm özel sektörün de değil, onun sadece bir kesimiyle o kesimin yabancı ağababalarının özel fideliği sayanları galeyana getiren bu asıl.

Nitekim MSP'li Ticaret Bakanı da üç yeni turistik proje hakkında öylesine çağdışı ve olumsuz bir karar almış ki, ve bu kararın alınması ülke çıkarına ve «Atatürkçü» çağdaş uygarlığa o kadar aykırı bir davranışmış ki, hele şu 141, 142'inci maddelerin kaldırılmasının söz konusu olduğu dönemde koalisyon bu gidişle mutlaka içinden çatlar ve batarmış. «Olur a Ticaret Bakanı kararında direnir, koalisyon da ne içinden çatlar ne de batarsa n'olurmuş acaba?» diye sormayalım da şimdi biz, söz konusu bu üç turistik projenin ardında kimler var onu görelim:

Biri, Taksimde *Intercontinental* firması ile ünlü Osmanlı Bankasının ortaklaşa kurdukları İstanbul İnterkontinental Oteli şirketi. (bildiğimiz kadarı, bu şirketin ortakları arasında ünlü yabancı Boraks şirketinin yerli ortakları da hazır ve nazırlar!) İkincisi, İzmir, Çeşme'de Altın Yunus Tatil Köyü projesi. Sahipleri: paralı dergiler çıkaran boyacı Yaşar Holding, İş Bankası, birkaç yüz yerli ortak ve bir de yabancı ortak (adı bildirilmiyor). Üçüncüsü, Antalya Tataş Oteli projesi. Sahibi: Koç Holding (daktilo şeridinden domates salçasına ve parazit öğrenci imalâtına kadar her birşeyi yapar. Belki yakında bir bira mayası fabrikası da kuracaktır!), İş Bankası ve bir Batı Almanya şirketi. Yaşar Holding'in paralı dergisi bakın bu konuda aynen ne diyor: «Evet, Ticaret Bakanı Fehim Adak Atatürk'ün kurduğu İş Bankası ile yıllardır Türkiye'de faaliyette bulunan Osmanlı Bankasını ve gurdumuza sırf biraz daha fazla döviz gelsin zihniyetiyle dumansız sanayiye inanmış sanayicilerimizi böyle bir suçlamanın içine atıyordu.» Yani sizin anlıyacağınız Ticaret Bakanı bu üç projenin gerçekleşmesini her ne hikmetse yokuşa sürüyordu!

İş Bankasını Atatürk kurdu. Osmanlı Bankası da yıllardır ülkemizde faaliyette. (Ne faaliyetinde olduğunu ve cemaziülevvelini hep biliyoruz.) Sanayicilerimizin «sırf yurda biraz daha fazla döviz gelsin» diye çırpındıkları da (sanayicilerimizin mi, yoksa yurt dışında çalışan işçilerimizin mi yurda daha fazla döviz getirdikleri belli değilse de) elhak doğru. Evet, bütün bunlar doğru da, her iş projede de «bir yabancı şirket»ün yurtsever «Atatürkçü» sanayicilerimizin yanıbaşında hızır gibi bitivermiş olmasına ne demeli? Onlar acep yurdumuza ne getirip yurdumuzdan ne götürecekler, yeni hükümet koalisyonun huzurunu ve geleceğini düşünüp bu kabil «Atatürkçülük»e aykırı «çağdışı» kararlar almaz olur, aldıklarından da geri dönerse?

İktidardaki muhalefet muhalefetteki iktidar

● Yerli sömürücülerin egemen zümresi finans kapital politik bir çözümsüzlük içinde, onun partisi AP nin çaresizliği ise gülünç denecek derecededir.

● Anti - monopolist ve demokratik eğilimli hükümeti yıpratmak için gerici sömürgen güçlerin giriştikleri cabalar, geri tepecek bir silâh durumunda.

CHP-MSP hükumetinin kurulmasıyla ortaya çıkan durumu sınıfsal açıdan dikkatle analiz etmek, olayların gelişimi içinde görüş hatalarımızdan arınarak, ülkemizdeki sınıflar dinamiğini ve bunun dış dinamikle, ve emperyalist kampın durumuyla bağlantılarını doğru değerlendirmek zorundayız.

Yeni hükumetin Amerikan emperyalizmi tarafından hiç de hoş karşılanmadığı, AET emperyalizminin ise kendi çıkarları bakımından Ecevit kabinesine karşı şimdilik nisbeten iyimser bir çekimserlik içinde olduğu bir gözlem olarak göze çarpıyor. Emperyalist kampın Türkiye üzerindeki tutumu veya tu tum farklılıkları ileride daha açıkça ortaya çıkacak.

Finans Kapital Egemenliği

Yeni hükümetin kurulmasıyla ortaya çıkan şartlarda, yerli gerici egemen güçlerin şaşkınlığı daha çabuk belli oldu. Bugün için, uluslararası kapitalizmin Türkiye'deki uzantısı durumundaki yerli tekelci sermaye (finans kapital), uzun yıllar süren hegemonyasının sonucu olarak ülkenin ekonomik hayatına hâkimdir. Yine bu küçük egemen zümre devlet aygıtının kilit noktalarını elinde bulundurmaktadır. Bu bakımdan finans kapitalin egemenliği sürmektedir. Fakat bu egemenliği, bir Demirel veya Erim - Melen - Talu dönemindekinin aynı görmek gerçekçi bir gözlem olmaz. Gerçi CHP en sağ kadrosunu, üstelik MSP ile birlikte kabîneye getirmiştir, ve tekelci burjuvazi içinde, yeni bir sayısal formül bulununcaya kadar, CHP'yi uysallaştırma ve mümkün olanın azamisini koparma eğilimleri görülmektedir ama gene de CHP-MSP iktidarının dayandığı sınıfı tabanı finans kapitalden farklı olduğundan, ortada bir uyuşmazlığın var olduğu da inkâr edilemez.

Hem İktidar, Hem Muhalefet

Bugün için CHP ve MSP'yi or taklığa sevkeden zümre tabanı, tekelci gidişten zarar görerek en genelleyle «anti - monopolist»di yebileceğimiz hedeflerde birleşen ve çıkarlarını bazı demokratik yönelimlerde bulan burjuva - küçük burjuva kesimleridir. İşçi sınıfının ve diğer bazı emek çi kesimlerin seçimlerde demokratik özlemlerle CHP' tara fına ağırlık koyması sonucunda oluşan bu kabine gerçek anlamıyla bir siyasi iktidar değildir. Çünkü burjuva devleti sadece parlamentodan ibaret sayılamaz. Parlamento çoğunluğu yasama erki, her ne kadar icra organının seçiminde rol oynarsa da, devletin sivil ve sivil olmayan bürokratik mekanizması bu yasama ve icra organının gerekli ölçüde yönetiminde değilse hükümet kurmak yeterli olmaz. Belirttiğimiz gibi tekelci kapital zümresinin ekonomik ve sosyal alandaki egemenliği, bürokratik aygıtta da sürüyorsa yeni kabine anti - monopolist amaçlarına doğru adım atmakta büsbütün güçlük çeker. Kaldı ki şimdiki kabinenin parlamento desteği sadece Millet Meclisinde sadece 10 milletvekili fark la sözkonusudur ve, Senato'da çoğunluğu yoktur.

Şu halde CHP-MSP ortaklığı parlamentoya çoğunluğu bakımından «iktidardaş», ama bu kosilisyonun sınıfsal tabanı - işçi sınıfı öncülüğünden, hatta desteğinden yoksun olduğu için - finans kapital karşısında güçsüzdür ve bu bakımdan «muhalefet»tedir.

Parlamentodaki en büyük sağ parti olan AP'ye gelince, bunlar hükümette olmamaları bakımından, — parlamento açısından - «muhalefet»te, fakat sınıfsal destekleri olan finans kapital zümresinin ülke çapındaki egemenliği bakımından ise iktidardadır. Yukarıda sözünü et tiğimiz uyumsuzluk işte bu çelişik durumdan doğmaktadır. Ama görünüşte çelişik olan bu durumu, ülkemizin bir temel çelişkisi olarak almamak gerekir. Çünkü tekelci olan ve olmayan burjuva kesimleri arasındaki çelişki derin ve uzlaşmaz değildir. Ortada bir uyuşmazlık da sözkonusu olsa, bu karşılıklı tavizlerle, gene finans kapital le hine uzlaştırılabilir. Zaten CHP'nin sağ kadrosunu kabîneye getirmesi bir uzlaşmanın en önemli adımıdır. Daha sonra alınan yüksek zam kararları ve ekonomik büyüme doğrultusu Demirel'in izlediği ekonomik politikaya aykırı düşmemektedir. Böyle tekelci sermaye gruplarından bazıları geçici bir dönem saydıkları bu kabineden mümkün olduğu kadar yararlanmanın, hesapları içindedirler.

Sömürücülerin Politik Güçlüğü ve AP

Ama ortada gene de bir uyum sızlık vardır. Gerici sömürgen sınıf ve zümreler bu uyumsuzluğu mutlaka çözmek istemektedirler. Şimdi yaptıkları şey sadece vakit kazanmak ve hükümeti sürekli yıpratmak biçiminde göze çarpıyor. Tekelci kapitalistler, CHP üzerine bazı hesaplar yapıp, ekonomik bakımdan onu tamamen kendi yörüngelerine sokabilseler bile, CHP'nin demokratik eğilimden asla hoşlanmamaktadırlar. CHP'nin işçi sınıfı ve halk gelişimiyle için demokratik bir anlayışa sahip olması, emekçi halk hareketinin demokratik gelişimini güçlendirecek bir ortamın gelmesi finans kapital tahakkümü için korkulu bir rüyadır. Bu nedenle, tekelci kapital ne yapıp yapıp, kabineyi yıkma hesapları ve planları içindedir. Önemli üretim araçlarını ve bürokratik mekanizmayı elinde tutarak tahakkümünü sürdüren bu zümre, ortadaki uyumsuzluğu kendi lehine ve halk aleyhine nasıl kaldırabilir? Bunun başlıca iki yolu vardır: 1 — Olağanüstü durum ilan edip açık faşizme gitmek 2 — Bu kabineyi devirip, parlamento içinden kendi sağ ittifaklarını hükûmete getirmek. Birinci durum için şartlar ve iç-dış dayanaklar şimdilik buna elvermiyor. Şu anda daki diğer alternatif ise hükûmeti devirip, AP yönetiminde bir kabine kurmak. İşte tekelci sermaye bu konuda şimdilik ya ya kalmaktadır. Çünkü kendi istediği biçimde bir parlamento bileşimi yoktur. Ayrıca seçim yenilgisinden sonra, AP örgütünde dağınıklık başlamıştır. Halkı kandırmak ve AP teşkilâtına soluk vermek için yeni bir «lider» gerekmektedir ama tüm yıpranmışlığına rağmen Demirel'den iyisi henüz bulunamamıştır. Yakındaki olağanüstü kongreden de umut yoktur. Öte yandan Kırat 14 Ekim'de tökezlemiş ve binicisini kızdırmıştır. Gerçi binicisi —açık faşizm olmazsa— kolay kolay yeni bir at bulamayacaktır, ama kararı ve at da sahibine yaranmak, onun istediği biçimde koşabilmek zorundadır. Böylece sadece finans kapital değil, onun Kırat'ı da çaresizlik içindedir. Kırat, 12 Mart sonrasından dolayı sahibini suçlamağa yeltenmiş ve yere kapaklanmasının nedeni olarak «olağanüstü dönemde kendisinin bir süre yedekte bekletilmesini» ileri sürmüş fakat sahibine daha fazla kafa tutamamıştır,

AP'nin Açmazı

İşte sağ partilerin ve özellikle AP'nin çıkmazı asıl bu noktadadır. AP bir yandan tekelci zümreye yaranmak ve yakın gelecekte iktidar olabileceği güvenini ona vermek zorundadır. Fakat iktidarın yolu —parlamento içinde yeni bir formül bulmazsa— bir erken seçimden ve genel oydan geçecekse AP nasıl iktidar olacaktır? Şimdiki iktidar halkın bazı ekonomik ve demokratik taleplerine uygun vaadlerde bulunarak, «halkçı» sloganlarla işbaşına gelmiştir. Yapılan zamlar CHP seçmen kitlesinde bir hayal kırıklığı yaratmıştır ama oyların yeniden AP' ye yönelebilmesi için AP'nin daha sol gözükmesi gerekmektedir. Yani AP kitlelerde prestij toplayabilmek için halkın ekonomik ve demokratik özlemlerine tercüman olacak şekilde ya lan ve demagojiyle de karışık olsa birtakım emekçi haklarını savunmak zorundadır. Bu ise AP'nin efendisi olan sömürgen zümrenin hiç de işine gelmez.

Geri Tepecek Silâhlar

Örneğin AP CHP'ye muhalefet yapabilmek ve Güç milyonluk işçi kitlesinden birazcık olsun oy alabilmek veya hiç olmazsa işçiden aldığı dar oy dilimini de elinden kaçırmamak için asgari ücretlerin arttırılmasını istemeğe kalkışırsa, karşısında herkesten önce büyük sermayedarları bulur. Gerçi parlamento içinde ve dışında yürütülen hükümeti yıpratma gayretlerinin bir bölümü olarak devlete bağlı işyerlerinde işçi hareketleri teşvik edilmektedir, ama bu da geri tepen bir silâhtır. Böylece yıllardır durağan kalmış olan kamu sektörü işçileri hareketlenmektedir. Bu canlanış hem sarı sendikacılığın önürünü büsbütün kısaltacak güçtedir, hem de çok daha geniş işçi kitlelerini içine alacak bir işçi sınıfı potansiyelini kolaylaştıracak niteliktedir.

AP önümüzdeki toplu sözleşme döneminde, özel sektör işçilerinin haklarının korunması ve yüksek ücret zamları için de taleplerde bulunamaz. Şu halde AP işçi kitlelerine hoş görünebilecek bir tutum içine gireme yecektir.

Köylü kesimine gelince, hükümet bu yıl açılan tütün ve çay piyasasında büyük zamlar vermiştir. Gerçi bu miktarın bir kısmı aracı ürün tüccarına, ve tarım kapitalistine gidecektir ama, küçük üretici olan köy emekçilerinin de yüzleri gülmüştür. AP onları memnun etmek için bu ürün zamlarını az bulduğunu söylese, bu kez, tarımdan sanayiye fon aktarmak isteyen finans kapitalistler bu isteğe karşı çıkacaklardır.

AP şehir küçük burjuvazisinin esnaf ve zanaatkâr kesiminin çıkarlarını da savunmağa kalkışa, sermaye birikimini mümkün mertebe geliştirmek isteyen tekelci burjuva kesimi bundan da hoşnut kalmaz. Bürokrat ve teknokratlara maaş zammı da aynı şekilde, büyük sermayedarların kullanmak istediği devlet fonlarından gideceği için tekelcilik aleyhinedir. İşte finans kapital ve özellikle onun gördüklü siyasal örgütü AP böyle bir açmaz içindedir.

AP'nin, ülkei anti - komünizm silahına yapışması da bu kez onu kurtarmaz. Hele dincliğin AP ve arkasındaki güçler yararına kullanılması, MSP olayıyla şimdilik büyük ölçüde etkisizleşmiştir.

Nitekim AP bu konuda, Karaköy'deki çıplak kadın heykeli nıçın kaldırıldı diye meclis komisyonlarında soru soracak ve Erbakan'a «Şu halde siz 67 vilayete çıplak kadın heykeli koyacağınızı seçim bildirgenize ya zarsınız» dedirtecek şekilde açık vermektedirler. Dincilik silahı şu sıralarda AP'nin elinde değildir, bu silahı ne zaman, na sıl ve ne ölçüde geri alabileceği de şüphelidir.

Kısaca sıraladığımız bu nedenlerle, AP ve diğer sağ partilerin ve onların arkındaki gerici sömürgen güçlerin parlamento içindeki ve dışındaki muhalefet politikaları çelişik ve bocalamalıdır.

Orak - Çekiç

Harunıye'de duvarlara orak-çekiç asanların MHP'ye bağlı komandolar olduğu ilgili Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından resmen açıklandı. «Sanıklar» yakalandı. Olay içişleri bakanı tarafından da doğrulandı.

Nazilerin Reichstag yangını çıkarıp Dimitrof'u yargılamaları, ya da arada bir Sükan ağaçlarının camilere bomba atması, Menderes'in Amerikan dış bakanı Dulles'den para koparmak için Amerikan Haberler Merkezine bomba attırıp, «komünist hareket güçleniyor, bize para verin» diye gerekçe hazırlaması, gene yakında bazı camilere atılan orak - çekiçli bildiriler iptidai sağcılığın İğrenç makyavelizmidir, bunu hepimiz biliyoruz.

Şimdi merak ettiğimiz nokta, 5 komandonun komünizm propagandası suçundan kimlerin giyip giymeyeceğidir. Eğer komandolar bu gibi orak - çekiç çizme çabalarını yaygınlaştırırlarsa ve yakalanırlarsa, ve mahkemeler, sıkı yönetim mahkemeleri gibi bunları gizli örgütten 141'e bağlarlarsa, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne hayli iş düşecek demektir. Kimbilir belki de, çok sayıda komandonun hükûm giymesi karşısında, MHP 141-142 için gelecekte Meclis'e özel bir af teklifi verecek, «sanıkların» aileleri devlet büyüklerine baş vurup, 141-142 için yürüyüş yapacaklar.

Derûrel, «Bu dünya garip bir dünya oldu» demişti. Biz bu lâfa katılmıyoruz. Ve şaka bir ya na, ister sağcı olsun, ister solcu olsun hiç komsenin 141 - 142 den veya diğer fikir suçlarından yatmasını Devlet Güvenlik Mahkemelerinin varolmasını istemiyoruz. Yeter ki zorbalığa başvu rulmasın, devrimci gençler şiddete itilmesin, ve demokrasi emekçi halkın en geniş kesimlerini kucaklayarak gelişip güçlensin,

Koç ve Eczacıbaşı Amerika'da

Türkiyenin en büyük kapitalistlerinden Koç ve Eczacıbaşı Amerikaya gittiler. Bu gidiş her ne kadar Türk Eğitim Vakfı için fon bulmak kılıfını giydiyse de, gördüğüe göre yerli tekelci sermayenin ABD ile olan bağlarını onarmak, yeni ortak yatırımlar planlamak ve ABD'nin Ecevit kabinesi konusundaki görüşlerini öğrenmek amacını taşıdığını sanmak yanılgı olmaz. Kabine konusunda ayrı tutumlarda olduğu anlaşılan Koç ve Eczacıbaşının birlikte bir Amerika gezisi düzenlemeleri egemen zümreler arasındaki önemsiz farklılıkları abartanların dikkatle üzerinde durmaları gereken bir başka noktadır.